

APSTIPRINĀTS
RISEBA Mediju un radošo tehnoloģiju fakultāte
06.02.2023., Prot. Nr. 23/7-1/1

RISEBA Senātā
08.02.2023., Prot. Nr. 23/1.1-7/1

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas RISEBA
Bakalaura studiju programma
“Audiovizuālā mediju māksla”

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS

2017.-2022.

Programmas kods: 43213

Studiju programmas direktore:

Mg.art. Keitija Grende

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Šobrīd, absolvējot programmu, studenti iegūst humanitāro zinātņu profesionālo bakalaura grādu "Audiovizuālajā mediju mākslā" ar televīzijas un kino režisora, televīzijas un kino producenta, televīzijas un kino operatora vai scenārista kvalifikāciju. Šī brīža studiju ilgums ir 4 gadi pilna laika klātienes studijās un 4,5 gadi nepilna laika klātienes studijās.

Nozīmīgākās izmaiņas programmas parametros ir saistītas ar programmas pāreju no profesionālās uz akadēmisko studiju programmu. Pārejot uz akadēmisko izglītību, studenti iegūs humanitāro zinātņu akadēmisko bakalaura grādu "Audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā" ar vienu no specializācijām: kino režisors, kino operators, kino producers vai audiovizuālās žurnālistikas speciālists. Audiovizuālās žurnālistikas speciālists ir jauna specializācija, kas tiek īstenota iepriekšējās specializācijas "Scenārists" vietā. Lēmums par specializācijas "Scenārists" tika pieņemts sakarā ar to, ka iepriekšējos 6 gadus (kopš 2017. gada) neviens students, absolvējot programmu, neizvēlējās specializāciju "Scenārists", kā arī – minētās jomas speciālisti netiek pieprasīti darba tirgū.

Akadēmiskajā studiju programmā studentu izvēlētajā specializācijā tiek norādīta diploma pielikumā.

Pāreja no profesionālās bakalaura studiju programmas uz akadēmisko studiju programmu paredzēta, ņemot vērā vairākus aspektus:

1. Augstskolas RISEBA izstrādātajā 2021.-2027. gada stratēģijā, īpaša nozīme pievērsta inovācijām un zinātnes uzlabošanai. Pārejot uz akadēmisko studiju programmu, īpaši tiks veicināta pētniecība un uz zinātni balstīta izglītība. Akadēmiskā programma palīdz veidot platformu pētniecībai, kā arī nosaka to mācībspēku skaita palielināšanu, kuri ir uzsākuši studijas vai jau ieguvuši doktora grādu. Līdz šim audiovizuālās mediju mākslas programmā liels mācībspēku skaits ir bijuši tieši praktiķi ar lielu profesionālo pieredzi. Saistībā ar pāreju uz akadēmisko izglītību, audiovizuālās mediju mākslas programma, ar sniegto mācību saturu un mācībspēkiem, palīdzēs sasniegt augstskolas stratēģijas mērķus zinātnes jomā.
2. Ņemot vērā to, ka Eiropas valstīs pilna augstākā izglītība tiek realizēta 5 gadu laikā, ņemot par pamatu bakalaura un maģistra programmu ilgumu gados: 3+2 vai 4+1, tad nomainot studiju virziena "Mākslas" profesionālo bakalaura programmu, kuras ilgums ir 4 gadi (4 gadi un 6 mēn.) uz akadēmisko, kuras ilgums ir 3 gadi (3 gadi un 6 mēn.), veiksmīgi tiek realizēts 5 gadu augstākās izglītības modelis, jo minētajā studiju virzienā tiek realizēta 2 gadīgā maģistra studiju programma.
3. Veicot finansiālus aprēķinus, redzams, ka materiālajā ziņā studentiem ir izdevīgāka ir nevis 4-gadīgā (4 g. un 6 mēn.), bet 3-gadīgā (3 g. un 6 mēn.) studiju programma.

Salīdzinājumā ar iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas brīdi, studiju programma "Audiovizuālā mediju māksla" ir papildināta ar vairākiem studiju kursiem – ir izveidoti jauni

kursi, īpaši specializācijā audiovizuālās žurnālistikas speciālists, jo šī specializācija tiek ieviesta kā jaunums, ļoti būtiska jaunās audiovizuālās žurnālistikas specializācijas izveidē ir tās saistība ar Ministru Kabineta Konceptuālā ziņojuma par valsts stratēģisko komunikāciju un informatīvās telpas drošību 2023.–2027. gadam izvirzītiem mērķiem, proti, sinerģijas un partnerības pilnveidošanu starp publisko, privāto un akadēmisko sektoru un pilsonisko sabiedrību, sevišķi medijiem, lai radītu un popularizētu medijpratību sabiedrības noturības veidošanā pret manipulācijām informatīvajā telpā, tostarp dezinformāciju, sekmiģi sagatavotos nākotnes krīzēm un dažādiem valsts apdraudējuma scenārijiem, sadarbībā ar Valsts kancelejas StratCom tīklu, un stiprināt Latvijas mediju telpu, nodrošinot kvalitatīvu un neatkarīgu žurnālistiku.

Bez kvalitatīvas, neatkarīgas, drošas un spējīgas mediju vides un kvalitatīvas žurnālistikas nav iedomājams veicināt iedzīvotāju uzticību tiem, ievērojot pieaugošo sociālo mediju ietekmi, ar tās arvien dominējošo audiovizuālo komponenti, un lai novērstu atstumtību, saglabātu un veicinātu šo sabiedrības grupu piederību Latvijai. Šaja aspektā bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” ir unikāla Latvijā, jo tā piedāvā specializāciju audiovizuālajā žurnālistikā, kur praktiskās zināšanas ir papildinātas ar profesionālo pieredzi operatora, režisora, un producenta specializācijās.

Kursu papildinājumi veikti, balstoties uz tehnoloģiju nemitīgo attīstību, nozares aktualitātēm zinātnes jomā – darba tirgū arvien varāk pieprasīti kļūst speciālisti ar spēju analītiski domāt, veidot augstas kvalitātes audio un video materiālus, kā arī prasmi strādāt gan individuāli, gan komandā. Ierobežotās izvēles kursi (B daļā) tika ieviesti tādi kā “Audio naratīvs: radiožurnālistika un podkasti”, “Publiskās attiecības un mediji”, “Mākslīgais intelekts žurnālistikā un mākslā” u.c., savukārt brīvās izvēles kursi (C daļā) tika ieviesti tādi kā “Jaunrades process”, “Digitālā animācija” u.c.

Jaunizveidotā specializācija "Audiovizuālā žurnālistika" ir unikāls studiju virziens Latvijā, atkarībā no izvēlētās studiju formas, 3 vai 3,5 gadu laikā, tiks sagatavoti speciālisti, kuri spēs kritiski analizēt un veidot publikācijas, balstoties uz stāsta veidošanu, izmantojot audio un video formātu. Šajā specializācijā studenti ne tikai attīstīs akadēmiskās zināšanas informācijas iegūšanā, intervēšanā, analizēšanā un gala materiāla sagatavošanā, bet arī lielu nozīmi pievērsīs mūsdienām un nākotnei pielāgotam satura atspoguļošanas veidam, izmantojot audiovizuālo formātu un medijus.

Jaunizveidotā specializācija “Audiovizuālā žurnālistika” sagatavos audiovizuālās žurnālistikas speciālistus, kuriem ir prasmes komunikācijas zinātnē un profesionālās iemaņas ekrānžurnālista un scenārista darbā. Studiju programma izstrādāta tā, lai absolventi varētu realizēt profesionālus projektus, kurus bez priekšzināšanās modernajā mediju mākslā nav iespējams realizēt informatīvajā vai analītiskajā žurnālistikā.

Galvenās prasmes un iemaņas, kuras iegūs specializācijas “Audiovizuālā žurnālistika” studenti, apgūstot studiju kursus:

- Vākt, apstrādāt, atlasīt un izplatīt informāciju atbilstoši ekrānžurnālistikas labas prakses pamatprincipiem un attiecīgajam žurnālistikas žanram.
- Līdzsvarot pretējus viedokļus savās publikācijās un atrast saturam piemērotus žanrus un tehnikas.
- Patstāvīgi interpretēt informāciju, ievērojot žanra konvencionālās prasības.
- Veidot atgriezenisko saiti ar auditoriju, izmantojot audiovizuālus izteiksmes līdzekļus
- Izprast nošķirumu starp audiovizuālo žurnālistiku un citām ar informācijas radīšanu un izplatīšanu saistītām profesijām.
- Efektīvi lietot vizuālos izteiksmes līdzekļus, lai veidotu un nodotu auditorijai informāciju, atbilstoši audiovizuālās žurnālistikas specializācijai.

Lūdzam akreditācijas ekspertu komisijai un AIKA noteikt pārejas periodu līdz 2025. gada 31. decembrim. Lūdzam ļaut līdzšinējās profesionālās bakalaura programmas “Audiovizuālā mediju māksla”:

- 4. kursa pilna laika neklātienēs studentiem beigt studijas profesionālajā studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” arī 2023./2024. studiju gadā, un 2024. gada janvārī iegūt humanitāro zinātņu profesionālo bakalaura grādu audiovizuālajā mediju mākslā, ar televīzijas un kino režisora, televīzijas un kino operatora, televīzijas un kino producenta kvalifikācijām, jo šie studenti līdz šim ir studējuši pēc četrgadīgas studiju programmas plāna.
- 4. kursa pilna laika klātienēs studentiem beigt studijas profesionālajā studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” arī 2023./2024. studiju gadā, un 2024. gada jūnijā iegūt humanitāro zinātņu profesionālo bakalaura grādu audiovizuālajā mediju mākslā, ar televīzijas un kino režisora, televīzijas un kino operatora, televīzijas un kino producenta kvalifikācijām, jo šie studenti līdz šim ir studējuši pēc četrgadīgas studiju programmas plāna.
- 3. kursa pilna laika neklātienēs studentiem beigt studijas profesionālajā studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” arī 2024./2025. studiju gadā, un 2025. gada janvārī iegūt humanitāro zinātņu profesionālo bakalaura grādu audiovizuālajā mediju mākslā, ar televīzijas un kino režisora, televīzijas un kino operatora, televīzijas un kino producenta kvalifikācijām, jo šie studenti līdz šim ir studējuši pēc četrgadīgas studiju programmas plāna.
- 3. kursa pilna laika klātienēs studentiem beigt studijas profesionālajā studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” arī 2024./2025. studiju gadā, un 2025. gada jūnijā iegūt humanitāro zinātņu profesionālo bakalaura grādu audiovizuālajā mediju mākslā, ar televīzijas un kino režisora, televīzijas un kino operatora, televīzijas un kino producenta kvalifikācijām, jo šie studenti līdz šim ir studējuši pēc četrgadīgas studiju programmas plāna.

Plānots, ka 1. un 2. kursa studenti absolvēs akadēmisko bakalaura studiju programmu “Audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā”, ņemot vērā, ka 2. kursa studenti jau 1. kursā būs studējuši pēc 4 gadu programmas, pielikumā pievienots pārejas plāns, pēc kura pilna laika studenti turpinās studijas, lai absolvētu akadēmisku programmu. Plāns sagatavots tikai pilna laika studentiem, jo šajā mācību gadā tika atvērtas divas pilna laika grupas – viena studē angļu valodā, savukārt otra - latviešu valodā.

Vēl viena būtiska izmaiņa saistīta ar programmas īstenošanas valodām. Pēdējos studiju gados, tika novērota aizvien lielāka ārvalstu reflektantu interese par studijām RISEBA bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla”. Ar katru gadu līdz šim īstenojamā krievu valodas plūsmā iestājās arvien vairāk ārvalstnieku. Pamatā tie ir bijuši studējošie no Krievijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Igaunijas, Uzbekistānas, Kirgizistānas u.c. postpadomju bloka valstīm. Pamatojoties uz to, ka no 2019. gada tika pārtraukta studentu uzņemšana krievu valodas plūsmā, bija radusies nepieciešamība pārskatīt programmas īstenošanas valodas un ieviest tajā izmaiņas.

Austskolas RISEBA lēmums nākotnē ir vairāk orientēties uz angļiski runājošo studentu piesaisti. Tas ļaus ne tikai nepazaudēt jau iestrādātās studējošo plūsmas no postpadomju bloka valstīm, bet arī papildus piesaistīt interesentus no Eiropas Savienības, kā arī citām attīstītajām Rietumvalstīm un Āzijas. Regulāri ik gadus uz RISEBA bakalaura studiju programmu “Audiovizuālās mediju māksla” ERASMUS + “ mobilitātes programmas ietvaros ierodas studenti no ES valstīm. Līdz šim angļu valodā docējamo studiju kursu skaits, ko šie studenti varēja apmeklēt, bija ļoti ierobežots. Piedāvājot plašāku studiju kursu apjomu angļu valodā, apmaiņas studentu interese būtu vēl lielāka.

Vadoties no iepriekšminētā tika nolemts veikt profesionālajā bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” būtiskas izmaiņas, uzsākot to īstenot arī angļu valodā, plānots, ka arī

akadēmiskās studiju programmas pilna laika klātienes studijas tiks īstenota divās valodās - latviešu un angļu.

Ar Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju kvalitātes komisijas 2020. gada 19. augusta lēmumu Nr.31, šīs izmaiņas tika akceptētas. Veicot šīs izmaiņas, praktiski netika koriģēts studiju programmas saturs. Vienīgais, respektējot potenciālo studējošo dažādību, tika vairāk uzsvērti studiju kursu satura globālie aspekti un palielināts starptautisko praktisko gadījumu piemēru skaits.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Bakalaura studiju programma "Audiovizuālā mediju māksla", kods 43213, iekļaujas pilna cikla studijās jauno mediju mākslā un radošajās tehnoloģijās, piedāvājot turpināt studijas maģistra programmā "Jaunie mediji un audiovizuālā māksla". Pēc maģistra studiju programmas absolvēšanas - augstskola piedāvā turpināt studijas doktora studiju programmā "Mediju māksla un radošās tehnoloģijas", ko augstskola RISEBA realizē studiju virzienā "Mākslas", nodrošinot Latvijas kontekstā unikālu izglītību, kas apvieno digitālās kompetences, zināšanas mākslas un mediju teorijās un vizuālās mākslas un dizaina izteiksmes formas.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Audiovizuālā mediju māksla" palīdz īstenot studiju programmas kopīgo mērķi - nodrošināt studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu akadēmisko izglītību humanitārajās zinātnēs, iegūstot humanitāro zinātņu bakalaura grādu "Audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā". Studiju programma gan pēc tās satura, gan nosaukuma atbilst studiju virzienam "Mākslas".

Studiju programmas mērķis:

- Sniegt iespēju apgūt akadēmisko izglītību un iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā, nodrošinot specifisku kompetenču apguvi mākslas darbu un inovatīvu produktu radīšanā, pētniecībā un radošu projektu īstenošanā, tādējādi sagatavojot konkurētspējīgus, audiovizuālās un mediju jomas speciālistus, kuri spēj darboties, ievērojot mūsdienu tehnoloģiju attīstību vietējā un starptautiskajā darba tirgū.

Studiju programmas uzdevumi:

- Nodrošināt atbilstošu zinātnisko, metodisko un materiālo bāzi akadēmiskās izglītības iegūšanai.
- Sniegt pilnvērtīgai audiovizuālās mediju mākslas darbībai nepieciešamas zināšanas humanitārajās un mākslas zinātņu jomās.
- Stimulēt studentu radošo potenciālu ideju izstrādē, spēju patstāvīgi izzināt jauno, kritiski analizēt, izdarīt secinājumus, attīstīt pētniecības darbam nepieciešamās prasmes un iemaņas.
- Veicināt studentu pieredzi mācīties un strādāt sadarbībā, iesaistoties, radot, prezentējot un vadot projektus, lai izprastu jauno mediju mākslas procesus un radītu mākslas darbus un produktus dažādās mediētās komunikācijas vidēs (mobilažās, tiešsaistes, vietradēs, virtuālajā un paplaši nātajā

realitātē u.c.).

- Nodrošināt studijas ar mācību metodiskajiem materiāliem, bibliotēkas pakalpojumiem un mūsdienīgu prasībām atbilstošu materiāli tehnisko bāzi.
- Nodrošināt studiju programmu, kas sniedz studentiem nepieciešamās iemaņas radošajā domāšanā un teorētiskajā procesā.
- Veicināt audiovizuālajai mediju mākslai nepieciešamo prasmju un iemaņu apgūšanu, izmantojot dažādas studiju darba metodes un formas, veidojot ciešu teorētisko un praktisko kursu sasaisti.
- Nodrošināt bakalaura grāda ieguvī, kas dotu tiesības turpināt studijas maģistrantūrā.

Studiju procesā šajā programmā sasniedzamie kopējie studiju rezultāti:

- Pārziņā radošo industriju jēdzienus un likumsakarības, audiovizuālo darbu veidošanas tehniskos un radošos aspektus.
- Prot kritiski vērtēt mākslinieciskās jaunrades darbu, izskaidrot, argumentēt un diskutēt par to.
- Prot patstāvīgi apgūt jaunas zināšanas, efektīvi plānot un organizēt gan savu, gan savu padoto profesionālo pilnveidi.
- Spēj uzņemties atbildību un komandas darbu multikulturālā vidē, organizējot darbu ar personālu, atbilstoši noteiktajiem mērķiem, pasūtītāju, radošās komandas un sabiedrības interesēs.
- Izrāda iniciatīvu un uzņemas atbildību, veicot darbu individuāli vai strādājot sadarbībā ar citiem, var pieņemt lēmumus un meklēt radošus risinājumus, patstāvīgi atlasot un analizējot darba izpildei nepieciešamo informāciju.
- Demonstrē profesionālās ētikas, atbildības un ilgtspējīgas attīstības izpratni, ievērojot audiovizuālās industrijas ētikas un sabiedriskā labuma principus.

Studiju procesā šajā programmā atšķirīgie studiju rezultāti:

Kino operatora specializācija

- Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino operatora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.
- Prot izstrādāt audiovizuālo darbu vizuālo koncepciju, vadīt filmēšanas un video pēcapstrādes procesu, nodrošinot audiovizuālu darbu vizualizācijas darbību.

Kino producenta specializācija

- Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino producenta specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.
- Prot izstrādāt audiovizuālo darbu projektus, tos plānot, vadīt un organizēt distribūciju, nodrošinot audiovizuālo darbu producēšanas kompānijas efektīvu darbību.

Kino režisora specializācija

- Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī kino režisora specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.
- Prot izstrādāt audiovizuālo darbu vizuālo koncepciju, režisora scenāriju, vadīt filmēšanas un video

pēcapstrādes procesu, nodrošinot audiovizuālu darbu veidošanas radošās komandas efektīvu darbību.

Audiovizuālā žurnālista specializācija

- Zina audiovizuālās nozares principus un attīstības tendences, kā arī audiovizuālā žurnālista specializācijai raksturīgās pamata un specializētas zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.
- Prot izstrādāt audiovizuālo darbu ekrānžurnālistikas koncepciju, veikt pētniecību un pielietot nepieciešamos vizuālos izteiksmes līdzekļus, nodrošinot audiovizuālu darbu satura veidošanas komandas efektīvu darbību

Uzņemšanas nosacījumi:

RISEBA šīs studiju programmas ietvaros prasības uzsākot mācības, ir noteiktas valsts likumdošanā noteiktā kārtībā, saskaņā ar Augstskolu likuma 46. un 47. pantu, kā arī Latvijas Republikas Ministru kabineta 2006.gada 10. oktobra noteikumiem Nr.846 „Par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”.

Par RISEBA akadēmiskā bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” studējošiem var kļūt Latvijas Republikas pilsoņi un personas, kurām ir Latvijas Republikas izdota nepilsoņu pase, kā arī ārvalstnieki un citas personas, kurām ir izsniegta pastāvīgās vai termiņuzturēšanās atļaujas. Personai jābūt ar vispārējo vidējo izglītību vai arī ar četrgadīgo vidējo profesionālo izglītību.

Imatrikulācijai RISEBA akadēmiskajā bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” pilna laika studijām un nepilna laika studijām uzņem personas, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

- ir iegūta vidējā izglītība;
- vidusskolas atestāta sekmju izrakstā nav zemāka vērtējuma par 4;
- ir nokārtots centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā;
- ir nokārtots centralizētais eksāmens angļu, franču vai vācu valodā.

Personām, kuras vidējo izglītību ir ieguvušas līdz 2004. gadam, centralizēto eksāmenu sertifikāti nav nepieciešami.

Tiem reflektantiem, kuri vēlas studēt angļu valodas plūsmā papildus ir jākārtoto iestājpārbaudījums angļu valodā, ja vidējās izglītības centralizēto eksāmenu rezultāts angļu valodā ir zemāks par B2 līmeni, vai arī tie iepriekšējo izglītību apguvuši angļu valodā vai uzrāda pozitīvu IELTS (ar vērtējumu vismaz 6) vai TOEFL (ar vērtējumu vismaz 500) sertifikātu.

Uzsākot studiju procesu pēc imatrikulēšanas, studentiem tiek piedāvātas ievadlekcijas, kurās studenti tiek iepazīstināti ar augstskolu, tās iekšējiem normatīviem, organizatorisko sistēmu un materiāli tehnisko bāzi un studiju procesu. Studenti tiek instruēti par elektrodrošības un ugunsdzēsības noteikumiem un to ievērošanu studiju procesa gaitā. Ievadlekcijās notiek iepazīšanās ar studentiem un viņu interešu loku, tiek veicināta arī savstarpējā sadarbība komandu darbā.

Uzņemšanas informācija RISEBA mājas lapas saturā tiek pārskatīta un nepieciešamības gadījumā precizēta gan pirms katras uzņemšanas. Atbildīgais par informācijas saturu programmas mājas lapā – programmas direktore, atbildīgais par informācijas ievietošanas tehnisko nodrošināšanu – RISEBA Mārketinga un komunikācijas nodaļas darbinieks.

Studiju programmas nosaukums, kods, iegūstamais grāds, programmas mērķi, uzdevumi, studiju rezultāti, un uzņemšanas nosacījumi ir atbilstoši un savstarpēji saistīti.

Studiju ilgums, forma, valoda:

Studiju apjoms paredzēts 120 KP apjomā gan **pilna laika klātienē** studijas latviešu un angļu

valodā 3 gadu garumā, gan **nepilna laika klātienē** studijas latviešu un angļu valodā 3 gadu un 6 mēnešu garumā, gan **nepilna laika neklātienē** studijas latviešu un angļu valodā, motivējot studentus padziļināt zināšanas un turpināt studijas maģistrantūrā.

Studijas angļu valodā ļauj mācību procesā iesaistīt ārvalstu studējošos un elastīgi piesaistīt ārvalstu docētājus un nozares ekspertus, klātienē studiju forma ļauj efektīvi izmantot augstskolas piedāvāto tehnoloģisko nodrošinājumu un audiovizuālās mediju mākslas studijām piemērotās telpas – foto studiju, video studiju u.c.; 120 KP apjomā studenti apgūst plašu teorētisko bāzi, kā arī iegūst prasmes, kas nepieciešamas, strādājot audiovizuālajā mākslas un mediju nozarē. Šie ir svarīgi nosacījumi, lai varētu sasniegt paredzamos studiju rezultātus.

Pielikumā Nr.1 pievienots par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un diploma pielikuma paraugs.

Pielikumā Nr. 2 pievienots studiju līguma paraugs.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Neskatoties uz mainīgo ekonomisko situāciju un šķietamu tirgus sašaurinājumu inflācijas dēļ, uzņēmumi attīsta savus audiovizuālos mediju ceļus, izvēloties praktikantus un absolventus ar izglītību nozarē. Mākslīgā intelekta un imersīvo tehnoloģiju attīstības rezultātā, uzņēmumi izvēlas uz personību centrētu individuālus pakalpojumu sniedzējus.

Veicot aptauju par audiovizuālās mediju mākslas bakalaura studiju programmas absolventu nodarbinātību, tika iegūti rezultāti, kas apliecina, ka jau pirmo divu gadu laikā pēc šīs programmas absolvēšanas, 65% no respondentiem ir atraduši darbu audiovizuālajā industrijā. Augstskolas absolventi strādā visās lielākajās Latvijas telekompānijās, kā arī vairākas producēšanas kompānijas (piemēram – Tiešraides.lv), aktīvi interesējas par audiovizuālās mediju mākslas absolventu piesaisti jau pirms viņi ir beiguši studijas.

Programmas absolventu nodarbinātības piemēri:

1. Latvijas telekompānijās - LTV, TV3, LNT, kā arī vairākās reģionālajās televīzijās un kino producēšanas kompānijās, kā arī interneta medijos.

2. Individuāla mākslinieka darbība (individuālā darba veicējs) audiovizuālajā mākslā, dizainā un jaunajos medijos.

3. Radošajās industrijās - reklāmas dizainā, radošu tehnoloģiju un programmatūru izstrādē, scenogrāfijā, teātros u.tml.

Studiju programmas absolventi spēj sekmīgi konkurēt ne tikai vietējā, bet arī starptautiskajā audiovizuālo mediju tirgū, kas atbilst augstskolas mērķiem un misijai - „Ceļš uz starptautisku karjeru”. To nodrošina tas, ka studiju procesa gaitā studentiem tiek dotas zināšanas ne tikai par lokālām, bet arī par Eiropas un ASV audiovizuālās industrijas specifiku, tradīcijām un darba metodēm.

Absolventu atsauksmēs par vērtīgāko studiju procesā tiek atzīti kompetenti audiovizuālās jomas

mācībspēki, kā arī spēcīgais RISEBA materiāls - tehniskais nodrošinājums, kam ir ļoti svarīga loma tieši jauno audiovizuālās jomas speciālistu sagatavošanā. 2020. gada [Latvijas darba devēju aptaujā](#) par ieteiktākajām augstskolu programmām, kā visrekomentējamāko studiju programmu valstī lai iegūtu augstāko izglītību specializācijās – televīzijas un kino operators, producents, kino režisors, darba devēji ir ieteikuši tieši RISEBA audiovizuālās mediju mākslas bakalaura studiju programmu.

Bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” studenti attīsta inovāciju kompetenci, kas palīdz atklāt vietējā vidē trūkstošos jauno mediju/radošo industriju produktus un pakalpojumus vai mākslas formas, un programmas absolventu vidū ir tādi veiksmīgi industrijas pārstāvji kā producents un mācībspēks Vadims Zaikovskis, Lelde Kovaļova, kas ir ne tikai romānu autore, bet arī producente vairākiem kino projektiem, tajā skaitā TET oriģinālseriālam “Bezvēsts pazudušās”. L. Kovaļova un V. Zaikovskis nodarbina arī topošos studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” absolventus.

Jaunizveidotās specializācijas “Audiovizuālā žurnālistika” sociālais pamatojums saistīts ar vairākiem aspektiem, viens no tiem ir veids, kā auditorija uztver informāciju. Ja pirms aplikāciju un tehnoloģiju attīstības, informācija tika uztverta, galvenokārt, izmantojot tekstu, tad tagad tas ir audiovizuāls saturs. Liela nozīme ir tieši skaņas, attēla, video aspektam - neviens teksts nedarbojas efektīvi, ja tam nav ilustrācija vai kāds cits audiovizuāls papildinājums. Svarīgi pieminēt, ka žurnālistam, lai tas būtu konkurētspējīgs mūsdienās, ir svarīgi apgūt prasmes darboties ar audiovizuālajām tehnoloģijām - audiovizuālās žurnālistikas speciālists tiks apmācīts veidot, šķirot, izvēlēties, novērtēt un izmantot juridiski audiovizuālu saturu. Ņemot vērā, ka Eiropas Savienība regulāri palielina aizliegumus audiovizuāla satura ražošanā un izplatīšanā (piemēram, tiek veidotas regulas, kas jāievēro, lai varētu filmēt, izmantojot dronus, tiek veidoti strikti noteikumi bilžu izplatīšanā/pārpublicēšanā u.c.), īpašs uzsvars šīs specializācijas studentiem būtu šajā aspektā.

Ņemot vērā, ka Latvijā uzsvars šobrīd tiek likts uz verbālās (rakstiskās) žurnālistikas speciālistu sagatavošanu, redakcijās vēl joprojām trūkst kompetenti žurnālisti, kas spētu profesionāli strādāt audiovizuālajos medijos. Šobrīd aizvien lielāks mediju skaits pāriet uz maksas piedāvājumu, līdz ar to ir ļoti būtiski, ka žurnālisti, kuri veido šo saturu, būtu augsti kvalificēti profesionālajā jomā, augstskolas RISEBA audiovizuālās žurnālistikas studenti un absolventi būs kvalitatīvi un konkurētspējīgi speciālisti savā jomā, līdz ar to arī medijiem būs finansiāls ieguvums, pieņemot šos speciālistus darbā.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums.

Studējošo skaits

Studējošo skaits Audiovizuālās mediju mākslas bakalaura programmā uz 2022. gada 1. oktobri bija 222. No tiem pilna laika dienas nodaļā aktīvi studēja 183 studenti. Nepilna laika vakara nodaļā aktīvi studējošo skaits bija 39.

2021./2022. gadā studējošo skaits Audiovizuālās mediju mākslas programmā bija 275, 2020./2021. gadā 294, savukārt 2019./2020. gadā 299. Kopējais studentu skaits programmā ir stabils. Studējošo skaits ir atbilstošs mākslas nozares studiju programmām un RISEBA telpu platībai. Studiju programma ir rentabla un studiju procesu var organizēt efektīvi. Tabulā 3.1. apskatāms studentu skaits pārskata periodā.

Programmā studējošo ārvalstu studentu skaits arī ir stabils, pārskata periodā zemākais ārvalstu studentu skaits ir bijis 21 (2020./2021. gadā) un lielākais skaits ir bijis 27 (2021./2022. gadā). Ārvalstu studenti ik gadu tiek uzņemti no tādām valstīm kā Uzbekistāna, Ukraina, Kazahstāna u.c. Tiks turpināta

studiju programmas popularizēšana postpadomju bloka valstīs, ar mērķi piesaistīt aizvien vairāk ārvalstu studētgrībētājus. Šiem studentiem varētu tikt piešķirtas papildus uzņemšanas kvotas bez ierobežojuma.

Tabula 3.1.

Absolventu skaits

Absolventu skaits Audiovizuālās mediju mākslas bakalaura studiju programmā 2021./2022. studiju gada beigās bija 34. Pilna laika dienas nodaļā 2021./2022. studiju gadā bakalaura grādu un kvalifikāciju ieguva 32 studenti, nepilna laika vakara nodaļā – 2 studenti. Būtisku iespaidu uz bakalaura darbu izstrādi izrādīja valstī noteiktie Covid-19 pandēmijas ierobežojumi. To dēļ vairāki studenti nespēja īstenot savus iepļānotos video darbus, kā dēļ noslēguma darbu izstrāde un aizstāvēšana bija jāpagarina līdz 2021. gada oktobrim.

2021./2022. studiju gadā bakalaura studiju programmas atbirums ir 36 studenti un uz 2023. gada 1. martu 2022./2023. studiju gadā atbirums ir 9 studenti. Šos rādītājus varētu uzskatīt par labiem. Savukārt, 2020./2021. studiju gadā bakalaura studiju programmā atbirums ir lielāks (71 students), jo šajā mācību gadā spilgti iezīmējās Covid-19 pandēmijas sekas. Galvenie atbiruma iemesli pārskata periodā ir studiju virziena maiņa (informē, ka vēlas studēt pavisam citā nozarē), bakalaura darba neuzrakstīšana un nespēja savienot studijas ar darbu.

Aktīva ir arī konkurējošo augstskolu pretdarbība samazinot gan līdzīgo studiju programmu studiju ilgumu no 4 uz 3 gadiem, gan nemainīgi turot ievērojami zemākas studiju maksas savās augstskolās. Piemēram varētu minēt Latvijas Kultūras akadēmijas programmas “Mākslas” apakšprogrammu “Audiovizuālā māksla”, kurai 2016. gadā tika pārlicencēta, samazinot studiju ilgumu no 4 uz 3 gadiem, vienlaicīgi palielinot šajā programmā budžeta vietu skaitu.

Šīs konkurējošo augstskolu darbības vairāk gan ietekmējušas latviešu plūsmas studējošo kopskaitu.

Nepilna laika vakara nodaļā studējošo skaits jau vairākus gadus nemainīgi ir salīdzinoši visai zems. Te viens no galvenajiem iemesliem ir studiju ilgums – nepilna laika klātienē profesionālajā programmā tie ir 4,5 gadi, pārejot uz akadēmisko izglītību, nepilna laika klātienē studiju ilgums tiks samazināts uz 3,5 gadiem, turklāt gan pilna laika klātienē, gan nepilna laika klātienē akadēmiskā programmā provizoriski samazināsies kopējā studiju maksa, pateicoties, tieši studiju programmas ilguma samazināšanai.

Tiek plānots, ka, ieviešot akadēmisku studiju programmu, pieaugs studējošo skaits, pateicoties ne tikai specializāciju aktualitātei, bet arī piedāvātajam studiju ilgumam. Materiāli tehniskais nodrošinājums būtu pietiekams lielākam studentu skaitam šajā studiju formā.

Tomēr, ja raugās pēc studējošo kopskaita, RISEBA Audiovizuālās mediju mākslas bakalaura programma ir stabils līderis Latvijā šajā jomā.

Pielikumā Nr.4 pievienoti statistikas dati par studējošajiem pārskata periodā.

3.1.1. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu (ja attiecināms).

NA

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām, kā arī zinātnes un mākslinieciskās jaunrades tendencēm novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualizēšana atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Bakalaura studiju programma nodrošina studējošiem visaptverošu izpratni par audiovizuālo mediju jomu, attīsta viņu radošās, analītiskās un organizatoriskās prasmes. Tāpat studijas sagatavo studējošos radošas personības pētnieciskajam un personības izaugsmes darbam - informācijas ievākšanai, atlasīšanai un apstrādei. Audiovizuālā mediju māksla ir multidisciplināra un starpdisciplināra mākslas joma, kur mākslas darbu un radošo produktu radīšanā tiek izmantotas jaunākās tehnoloģijas un tiek radītas jaunas vides komunikācijai un interaktivitātei. Akadēmiskā bakalaura studiju programma "Audiovizuālā mediju māksla" ir veidota atbilstoši MK Noteikumiem par valsts akadēmiskās izglītības standartu (01. 03. 2002.; 13.05.2014).

Tās studiju saturs nodrošina tādu studiju rezultātu sasniegšanu, kas ietver padziļinātu teorētisko zināšanu iegūšanu un pētniecības iemaņu un prasmju attīstīšanu izvēlētajā zinātnes vai mākslas jomā. Programmā valsts akadēmiskās izglītības standarta prasības ievērotas. Programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi izvirzīti, ņemot vērā Latvijas Nacionālais attīstības plānu 2021.–2027. gadam, kas ietver visaptverošas pārmaiņas visos sektoros, "centrā izvirzot cilvēka un tehnoloģiju mijiedarbību". Plāns ir apstiprināts Saeimā 2020. gada 2. jūlijā, un tā īstenošana ir sākusies no 2021. gada. Šajā plānā minētā prioritāte ir "izglītība un zinātne personības un valsts izaugsmei", paredzot augstākās izglītības kvalitātes un pieejamības paaugstināšanu, tās integrēšanu un konkurētspēju vienotajā Eiropas (pasaules) izglītības telpā un sasauca ar Eiropas vienotās augstākās izglītības telpas veidošanas procesu jeb Boloņas deklarāciju. Nacionālās attīstības plānā apzināta kultūrizglītota, medijpratīgu personību un kultūras pieejamības nozīme 13 valsts attīstībā un drošībā. Uzsvērta nepieciešamība sekmēt studējošo dzinuli pēc nepārtrauktas pašattīstības, veidojot pētniecībā balstītas studijas.

Studiju programma veidota saskaņā ar Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju (Latvija 2023), kurā īpaši akcentēta studiju starpdisciplināritāte, saikne ar sabiedrībā aktuālām vajadzībām un radošuma izglītības koncepcija. Izglītība šajā stratēģijā traktēta ne tikai kā specifisku kompetenču un kvalifikācijas uzkrāšana, bet arī kritiskās domāšanas, jaunrades un sadarbības iemaņu, kopumā – cilvēka talantu, emocionālās un sociālās inteligences attīstība, "kam piemīt līdzsvarojosa nozīme nākotnes tehnoloģisko kompetenču" izglītībā.

Studiju programma "Audiovizuālā mediju māksla" ne tikai rosina interesi un prasmes apgūt jaunākās tehnoloģijas, bet arī kritiski novērtēt to potenciāli ietekmi uz cilvēka psihosociālo labklājību un sabiedrību kopumā, veicinot vispusīgu medijpratību, kas ir viens no elementiem nacionālās drošības un labklājības nodrošināšanai. Programmā tiek apvienotas gan tradicionālas ar pētniecību saistītas mācību metodes, gan praktiskas iemaņas attīstoši uzdevumi, kas atbilst dažādu mediju pratības un mākslas izteiksmes valodas aspektu mācīšanai un analīzei, izmantojot projektu izstrādē balstītu pieeju.

Programma ir veidota, lai sagatavotu studentus darbam profesionālajā sfērā pēc studiju beigšanas, un tā nodrošina absolventiem akadēmiskajai karjerai nepieciešamo pētniecības pamatu. Tā apmāca studentus apgūt ar audiovizuālo mediju mākslu saistītās starpdisciplinārās teorētiskās pieejas un metodes, lai viņi veiksmīgi varētu turpināt studijas maģistrantūrā. Arī praktiski strādājot ar jaunām tehnoloģijām un jaunu radošo produktu izstrādi, absolventiem lieti noder pētniecības prasmes un kompetences, ko sniedz šī akadēmiskā bakalaura studiju programma, – absolvents spēj veikt inovācijas nozarē, patstāvīgi pieņemt lēmumus, ne tikai sekot darba devēja norādēm radošo problēmsituāciju risināšanā. Jau no paša sākuma studiju process šajā programmā tika balstīts moduļu sistēmā.

No vienas puses, šī sistēma nodrošina mācīšanas un mācīšanās procesa viengabalainību, mērķtiecīgu un motivētu starppriekšmetu saikni, no otras puses, pieļauj elastīgi veikt situācijai atbilstošas izmaiņas procesā.

Studiju programma pamatā balstās uz obligāto zināšanu A bloku, kas sniedz vispārējas zināšanas un pamatizpratni par audiovizuālo nozari. Savukārt, atkarībā no izvēlētas specializācijas, studējošajiem tiek nodrošināts ierobežotās izvēles B bloks, kas dod izpratni par radošo procesu un tehnoloģijām. Programmā arī brīvās izvēles C bloks ar studiju kursiem, kur studējošie var iegūt papildus zināšanas dažādās audiovizuālās nozares specifiskās.

Visi studiju programmas absolventi iegūst akadēmisko bakalaura grādu audiovizuālajā mākslā un mediju mākslā, taču katram papildus tiek dota iespēja iegūt vienu no 3 audiovizuālās jomas specializācijām – kino operators, kino režisors, kino producentis, audiovizuālās žurnālistikas speciālists. Vispārīgo studiju kurss visiem studējošajiem ir vienots. Arī daļa no nozares teorētiskajiem un specializācijas kursiem ir kopīgi, taču šajos blokos katrai specializācijai atbilstoši ir arī vairāki specializēti mācību priekšmeti.

Akadēmiskajā studiju programmā prakses skaits tiek samazināts, ja salīdzinām ar profesionālo programmu, kas tika īstenota līdz šim, taču – akadēmiskā programmā tiek iekļauta arī prakse, tas nepieciešams, lai potenciālie jaunie speciālisti, jau uzreiz pēc bakalaura grāda iegūšanas, spētu jebkurā mediju uzņēmumā pildīt savai specializācijai atbilstošos profesionālos uzdevumus un sekmīgi konkurēt darba tirgū. Prakse ir 6 kredītpunktu apjomā. Prakses vieta var būt jebkurš uzņēmums un masu mediji, kas ražo audiovizuālu produkciju, gan Latvijā gan ārvalstīs

Ik gadus iesaistītie mācītāji aktualizē savu studiju kursu saturu, atbilstoši aktualitātēm industrijā. Studiju programmai ir arī sava Programmu padome, kurā ir iesaistīti arī respektabli audiovizuālās nozares speciālisti. Tas sniedz iespēju regulāri izvērtēt studiju programmas atbilstību jaunākajām industrijas tendencēm un prasībām. Pieļaujamo robežu iespējās ik gadus tiek pārskatīts studiju programmas saturs un veiktas tajā nepieciešamās korekcijas, vadoties no audiovizuālās industrijas tehnoloģiskās attīstības un darba tirgus prasībām. Ik gadus iesaistītie mācītāji aktualizē savu studiju kursu saturu, atbilstoši aktualitātēm industrijā. Kursu saturs šajā pārskata periodā ir atjaunots, aktualizēti atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Pielikumā Nr. 4 pievienota tabula par studiju programmas atbilstību valsts izglītības standartam. Pielikumā Nr.5 pievienoti studiju programmas plāni.

Pielikumā Nr.6 studiju kursu kartējums studiju rezultātu sasniegšanai.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams)

NA

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Akadēmisko bakalaura studiju programmu “Audiovizuālā mediju māksla” ir iespējams apgūt pilna laika klātienē, nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē studiju formā. Studiju programmas apguves laiks pilna laika klātienē gan latviešu, gan angļu valodā ir 3 gadi (6 semestri), nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē latviešu un angļu valodā – 3,5 gadi (7 semestri).

Dienas nodaļas studentiem mācības notiek katru nedēļu. Pilna laika dienas nodaļai - darba dienās no plkst. 8.20 līdz 16.50, un nepilna laika klātienē notiek trešdienu un ceturtdienu vakaros no 18.00 – 21.10 un katru otro sestdienu no 9.00 – 16.30.

Akadēmiskā bakalaura studiju programma “Audiovizuālā mediju māksla” ietver sevī obligātos studiju kursus (A daļa), ierobežotās izvēles studiju kursus (B daļa), brīvās izvēles studiju kursus (C daļa), praksi, valsts pārbaudījumu, bakalaura darba izstrādi un aizstāvēšanu.

Audiovizuālās mediju mākslas programmas studiju procesā tiek izmantotas dažādas metodes – lekcijas, semināri, diskusijas, testi, praktiskie darbi, patstāvīgie darbi, pētnieciskie, radošie un projektu darbi. Īpaši nozīmīga audiovizuālās mediju mākslas prasmju apguves forma ir radošie vingrinājumi un meistarklases, piemēram, darbā ar kameru, skaņas ierakstu, imersīvo tehnoloģiju u.c. radošās darbības jomās. Līdzās tradicionālajām darba formām (lekcijas, semināri) tiek praktizētas tādas interaktīvās studiju formas kā grupu darbs, dažāda veida diskusijas, problēmorientētas studijas, radošas grupu un individuālā darba metodes, studijas, izmantojot tiešsaistes u.c. multimediju rīkus, interneta vietnes.

Programmas īstenošanas metodes angļu valodas grupās ir pilnīgi identiskas latviešu valodas grupu studiju metodēm.

Būtiskas korekcijas studiju procesa norisē 2020./2021.gada studiju gadā ieviesa Covid-19 pandēmijas ierobežojumi Latvijā un ārvalstīs. Atsevišķos laika posmos, nodarbības nācās pārorientēt vai nu daļēji vai pilnīgi attālināti. Nevarētu teikt, ka līdz šim studiju programmas studiju procesam tas bija kas pilnīgi jauns. Jau iepriekš, lai veicinātu ārvalstu vieslektoru pieejamību, nodarbības dažkārt tika organizētas interneta tiešraides lekciju veidā, izmantojot Skype tehnoloģijas. Tomēr tik lielā apjomā tas nebija darīts. Paralēli tam, ka mācībaspēkiem nācās operatīvi pārveidot savus studiju kursus tā, lai tos būtu iespējams arī daļēji vai pilnīgi apgūt tos attālināti, bija vēl jāapgūst jaunas attālinātās komunikācijas tehnoloģijas kā Zoom vai Microsoft Team u.c. Nācās arī sniegt atbalstu studentiem, jauna veida apmācību rīku un attālinātās komunikācijas specifika.

Vērtēšanas sistēma

RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
- akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;

Prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventiievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un noteiktām prasībām un zināšanu prasībām.

Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 ballu sistēmā;
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studentu zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem.

Zemākais pozitīvais vērtējums bakalaura studiju programmai ir četras balles (gandrīz viduvēji).

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 akadēmiskajām stundām.

Katrs mācībspēks savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos pārbaudes veidus (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa galīgo vērtējumu.

Studiju kursu pārbaudes veidu nosaka mācībspēks, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kurasa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Kurasa darbu, lietišķo pētījumu un prakses atskaites saturu un kvalitāti, kā arī studējošo prezentācijas prasmi vērtē ar RISEBA rīkojumu nozīmēta komisija 10 ballu sistēmā.

Praksi vada un koordinē prakses vadītājs. Prakse jāaizstāv termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

RISEBA studentu aktivitātes veicināšanai akadēmiskajā un pētnieciskajā darbā, studiju gada ietvaros tiek piešķirti atvieglojumi RISEBA labākajiem studentiem.

Studējošo līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Profesionālās bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” studiju procesa gaitā pastāvīgi tiek kontrolēta studiju kvalitāte, kvalitātes kontrole tiks nodrošināta arī akadēmiskajā bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla”. Liela nozīme šīs kvalitātes uzlabošanā ir pašiem studentiem un viņu aktivitātei.

Studiju procesa gaitā regulāri tiek veikta studentu anketēšana, lai noskaidrotu to apmierinātību ar studiju saturu un akadēmiskā personāla darba kvalitāti atbilstoši apstiprinātai procedūrai "[Aptauju veikšanas kārtība](#)". Atbilstoši iegūtajiem anketēšanas rezultātiem tiek veiktas nepieciešamās korekcijas gan studiju kursu saturā gan akadēmiskā personāla darbībā. Kā piemēru varam minēt, ka Covid laikā lekcijas tika organizētas attālināti un vairākiem pasniedzējiem bija izaicinājums apgūt jaunās tehnoloģijas. Studenti anketās norādīja, ka pasniedzēji neievieto materiālus e.riseba.lv platformā. Reaģējot uz šiem rezultātiem, darbiniekiem tika organizētas papildus mācības par darbu ar moodle. Kā arī Kvalitātes centrs izveidoja video pamācības un instrukcijas, lai sniegtu atbalstu.

Balsoties uz studējošo ikgadējās anketēšanas rezultātiem, tiek veidotas darba grupas, kuras pārskata iegūtos rezultātus un nosaka aktivitātes, lai pilnveidotu procesus RISEBA. Tiek izveidots uzdevumu plāns ar atbildīgajām struktūrvienībām un to izpildes termiņš. Uzdevumu plāns tiek apstiprināts ar rektores rīkojumu. Gan uz anketēšanas gan studentu grupu sanāksmju materiālu bāzes tiek veiktas operatīvas korekcijas gan studiju saturā, gan pasniegšanas formā. Arī Programmas Padomē ir ievēlēts arī studentu un absolventu pārstāvis. Padomes sanāksmēs tiek uzklauts studentu viedoklis par problēmjautājumiem. Studentu pārstāvji piedalās arī Programmas Padomes lēmumu pieņemšanā attiecībā pret izmaiņām studiju programmā. Programmas padomes un studējošo sanāksmju protokoli pieejami Audiovizuālās mediju mākslas katedrā.

Studiju procesā tiek nodrošināti studentcentrētas izglītības principi - RISEBA studējošiem tiek dota un vienmēr tiek atbalstīta iespēja piedalīties studiju procesa vērtēšanā un pilnveidošanā – gan piedaloties programmas padomes sēdēs, gan komunicējot ar studiju programmas direktoru. Katrā grupā ir grupas vecākais, kurš atbild par grupas komunikāciju, aktuālas informācijas nodrošināšanu studentiem, kā arī viedokļa paušanu augstskolas administrācijai. Tomēr viedokli par studijām var paust jebkurš studējošais. Labākai studiju procesa organizēšanai studējošo grupai ir nozīmēts kurators – akadēmiskā personāla vai administrācijas pārstāvis, kura pienākumos ir organizatorisku jautājumu nodrošināšana.

Studiju procesa īstenošanā tiek ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi un īstenoti šādā veidā:

1. Studiju kursu docētāji ņem vērā un respektē studentu dažādību un viņu vajadzību daudzveidību, izmantojot dažādus programmas īstenošanas veidus, atbilstoši studentu iespējām;

2. Studiju kursi tiek apgūti studentu un mācībspēku sadarbības procesā, kur atbilstoši situācijai tiek pielietotas dažādas mācīšanas metodes: monoloģiskā - lekcijas un demonstrējumi; dialogiskā - konstruktīvas sarunas, diskusijas, radošās metodes; pētnieciskās metodes – mācību ekskursijas, semināri, projekti, situāciju analīze, problēmuzdevumi, u.c. Tiek izmantotas dažādas darba formas – grupu darbs, individuālais darbs, patstāvīgais darbs;

3. Tiek veicināta studējošo patstāvība, piedāvājot studentiem mācību metodes, kur viņi var individuāli vai grupā sagatavot un demonstrēt savas zināšanas, prasmes un attieksmi. Tajā pašā laikā tiek nodrošināta mācībspēka vadība un atbalsts, iedvesmojot, motivējot un sniedzot mutisku vai rakstisku atgriezenisko saiti;

4. Mācībspēku un studentu savstarpējās attiecībās tiek veicināta studējošo un mācībspēku abpusēja cieņa, veidojot pozitīvu emocionālo fonu un radošu sadarbību. Augstskolā darbojas Ētiskā komisija, kur nepieciešamības gadījumā tiek izskatītas ētiska rakstura sūdzības;

5. Augstskolā eksistē atbilstošas procedūras studentu sūdzību risināšanai. Sūdzību izskatīšanas procesu vada Kvalitātes daļas vadītāja, pieaicinot programmas direktori un katedras vadītāju, nepieciešamības gadījumā – Studiju departamenta vadītāju vai studiju prorektoru;

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu (ja attiecināms).

Akadēmiskajā studiju programmā studentiem ir nosacījums piedalīties praksē - tādā veidā tie nostiprina un uzlabo iegūtās teorētiskās zināšanas. Studenti 3 gadu laikā apgūst praksi 6 KP apmērā (katras prakses apmērs ir 2 KP). Līdz šim praksē studenti gāduši dažādos valsts mediju uzņēmumos, piemēram - Latvijas Televīzijā, TV3, Tiešraides.lv, Cinevilla, Rīgas Kinostudijā, Screen Vision u.c., kā arī lielākajās Latvijas kino producēšanas kompānijās (Mistrus Media, Ego Media, Baltic Pine Films, VFS), u.c., ar audiovizuālo jomu saistītās organizācijās. Studentu prakses līgumi uzrādāmi pēc pieprasījuma. Nākotnē paredzētas arī dažādas papildus iespējas – piemēram, viesizbraukumi uz citu valstu augstskolām, ar kurām RISEBA ir parakstīti sadarbības līgumi.

Papildus tam, augstskolā RISEBA ir izveidota sava radošā studija “RISEBA Production”. Šī studija pēc būtības ir profesionālā darba poligons audiovizuālās mediju mākslas katedras studiju programmu studējošo praktisko iemaņu apgūšanai. “RISEBA Production” darbojas atvērtajā industrijas tirgū kā audiovizuālo darbu producēšanas kompānija, konkurējot komerciālo pakalpojumu jomā ar profesionālām producēšanas kompānijām.

“RISEBA Production” ir savs studijas vadītājs, kas organizē studijas darbu un komunicē ar audiovizuālo pakalpojumu klientiem. Studijas darbu izpildē pēc nepieciešamības tiek piesaistīti gan studējošie, gan mācītbspēki.

Izpildot komercpasūtījumus, studējošie ne tikai iegūst labu praktisku pieredzi audiovizuālu darbu veidošanā, bet arī gūs iespēju nedaudz par savu darbu arī nopelnīt. Ārvalstu studentiem no angļu valodas plūsmas arī ir labas iespējas iegūt prakšu piedāvājumus, jo mūsdienās Latvijā audiovizuālajā joma regulāri tiek īstenoti arī kopprojekti, kur radošas komandas sarunu valoda ir angļu. Papildus tam, vienmēr ir iespēja angļiski runājošos studentus iekļaut “RISEBA Production” projektos, kuros kā darba valoda arī ne reti tiek izmantota angļu valoda.

Pielikumā Nr. 7 pievienots prakses nolikums un plānojums.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Noslēdzot studiju procesu bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla” studējošajiem ir jāizveido un jāaizstāv bakalaura darbs.

Bakalaura darbs ir studējošā patstāvīgi veikts darbs, kurš sastāv no divām daļām (A un B).

Teorētiskā (A) daļa ir studējošā patstāvīgi veikts pētījums, kas parāda studenta prasmi kritiski analizēt un izvērtēt reālos sociālos procesus un tiem veltīto literatūru.

Bakalaura darba pētnieciskās daļas tēmas izvēli studējošie veic saskaņā ar RISEBA izstrādāto "Studiju darbu izstrādāšanas nolikumu". Bakalaura darbu tematus studenti pamatā izvēlās paši, konsultējoties ar studiju programmas direktori, kas spēj ieteikt bakalaura darba vadītāju, kura interešu redzeslokā ir izvēlētais temats.

Arī mācībspēki, īstenojot studiju kursus, rosina studentu pētniecību, vērš uzmanību uz potenciālajām bakalaura darbu tēmām. Studējošam tiek piedāvāts izvēlēties bakalaura darba tēmu no katedrā apstiprinātā tēmu virzienu saraksta. Studējošam ir iespēja piedāvāt arī savu bakalaura darba tēmu, pamatojoties uz savām zināšanām un iemaņām, atbilstoši savai izvēlētajai specializācijai.

Nepieciešamības gadījumā studējošais var konsultēties ar programmas direktori vai attiecīgās jomas mācībspēkiem par bakalaura darba tēmas aktualitāti vai atbilstību studiju programmas prasībām un zinātniskā vadītāja izvēli.

Bakalaura darba (A) daļa apliecina studenta spēju:

- Patstāvīgi un argumentēti domāt.
- Veikt pētījumu, izmantojot studiju laikā apgūtās teorētiskās zināšanas; profesionāli pielietot pētniecības metodiku, apkopot un sistematizēt faktu/datu materiālu.
- Patstāvīgi strādāt ar akadēmisko literatūru.
- Prasmi izvirzīt un pierādīt pētāmo problēmu, pamatot tās aktualitāti un lietderību.
- Prasmi literārā valodā veidot zinātniskā darba izklāstu un formulēt secinājumus, kā arī argumentēti izstrādāt un formulēt secinājumus un pētījuma rezultātus.
- Prasmi ievērot zinātniskā darba ētiku; prasmi darba aizstāvēšanas gaitā brīvi orientēties tēmā un zinātniski argumentēti pamatot savu viedokli.

Praktiskā (B) daļa - radošais darbs, ir studenta veidots mākslinieciskās jaunrades darbs, kas apliecina studējošā nozarei un specializācijai atbilstošās profesionālās prasmes un iemaņas.

Bakalaura darba (B) daļa apliecina studenta:

- Spēju veidot savas specializācijas līmenim un sagatavotībai atbilstošus mākslinieciskās jaunrades darbus.
- Prasmi izstrādāt mākslinieciskās jaunrades darbu dramaturģiskos risinājumus.
- Prasmi mākslinieciskajā jaunradē pielietot formātam atbilstošus, kvalitatīvus mākslinieciskos paņēmienus.
- Prasmi mākslinieciskajā jaunradē pielietot atbilstošus tehnoloģiskais risinājums un nodrošināt nepieciešamo tehnisko kvalitāti.
- Prasmi veidot savus mākslinieciskās jaunrades darbus atbilstoši mūsdienu globālās audiovizuālās

industrijas prasībām.

Teorētiskās (A) daļas tēmu virzieni:

- Mūsdienu televīzijas programmu veidošana.
- Kino filmu ražošana Latvijā,
- XXI gs. sākuma dokumentāla kino estētika.
- Pasaules aktierkino aktualitātes.
- Televīzijas formātu veidošana un distribūcija.
- Raidorganizāciju darbības pārraudzība.
- Interneta televīzijas specifika.
- Mobilās televīzijas specifika.
- Jauno mediju audiovizuālā satura specifika.
- Televīzijas distribūcija.
- Eiropas kino distribūcija.
- Sabiedriskie mediji.
- Kino un televīzijas dramaturģija.
- Audiovizuālie mediji un sabiedrība.
- Audiovizuālo tehnoloģiju attīstības tendences.
- Latvijas kino un televīzijas vēstures aspekti.
- Audiovizuālie mediji un globalizācija.
- Neatkarīgo producentu darbs Latvijā.
- 3D tehnoloģijas loma mūsdienu kino industrijā.
- 360 grādu video komercializācijas iespējas pasaulē un Latvijā.
- Audiovizuālās žurnālistikas loma mūsdienās.
- Audiovizuālās žurnālistikas nākotnes iespējas pasaulē un Latvijā.

Praktiskās (B) daļas formāti:

- Spēlfilma (līdz 60 min.).
- Inscenēta īsfilma (13 līdz 30 min.).

- Dokumentālā filma (13 - 30 min.).
- Viena sērija televīzijas seriālam (13 – 26 min.).
- Televīzijas raidījums (13 - 26 min.).
- Televīzijas raidījumu cikla „pilotraidījums” (13 – 26 min.).
- Videoklips muzikālam skaņdarbam (ne īsāks kā 3 min.).
- Animācija (2 – 15 min.).
- Video instalācija.
- Audiovizuāls jaunā medija projekts.
- Dramaturģisks scenārijs audiovizuālam darbam (30 - 60 min. apjomam).

Pārskata periodā praktiskajā daļā studenti, galvenokārt, izvēlas veidot īsfilmas, dokumentālos raidījumus, kā arī mūzikas video. Piemēram, 2022. gadā studente P. Solomodenko izveidoja mūzikas video "Ispirit Misunderstood", P. Mackāns izveidoja mūzikas video "Cerība pie durvīm", D. Zamjatkins izveidoja īsfilmu "Dvēseļu teātris, R. Trušelis izveidoja īsfilmu "Novembris", savukārt, teorētiskajā daļā tiek pētītas dažādas aktuālas tēmas audiovizuālajā mediju mākslā. Daži tēmu piemēri - tiek pētīts jauno tehnoloģiju pielietojums vizuālā satura veidošanā (piemēram, 2022. gadā studente J. Jasnovska pētīja multimediju tehnoloģiju izmantošanu video klipa veidošanā uz ASAP Rocky darbapiemēra), dažādu tēmu atspoguļojumi kino (piemēram, 2020. gadā Kaspars Šmits pētīja Sporta un tā atspoguļojuma specifiku dokumentālajā kino), Latvijas kino un filmu aktualitātes (piemēram, 2019. gadā L. Bankovska pētīja Latvijas filmu izplatīšanu no 2013. līdz 2018. gadam).

2021. gadā tika aizstāvēti 32 bakalaura darbi. Kā atzīmējusi bakalaura darbu aizstāvēšanas valsts pārbaudījumu komisija, kopumā to kvalitāte atbilst gan bakalaura līmenim, gan programmas uzstādījumiem un iegūstamajām specializācijām. Tie ir atbilstoši audiovizuālās jomas aktualitātēm.

Absolūti lielākā daļa studējošo par saviem noslēguma darbiem saņēma atzīmes amplitūdā no labi līdz teicami, lai arī bija divi vērtējumi - gandrīz labi un divi – izcili. Šādi rezultāti, kopumā liecina par labu studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču līmeni.

Kā galvenos pētniecisko darbu trūkumus, kuriem vajadzētu pievērst lielāku uzmanību valsts pārbaudījumu komisija norādīja dažos darbos sastopamo nespēju veiksmīgi operēt ar teorētisko pētījuma pamatu, ka arī, reizēm vājo literāro valodu (īpaši krievvalodīgo jauniešu vidū). Pārejot uz akadēmisko studiju programmu un īpašu uzmanību pievēršot teorētiskajai bāzei, tiek plānots, ka šīs problēmas mazināsies.

Nemot vērā to, ka bakalaura darbu pētnieciskās sadaļas apjoms ir visai neliels, pamatā to tematika galvenokārt bija saistīta ar šauri specifiskiem audiovizuālās jomas aspektiem, kā piemēram – “Ļeva Tolstoja romāna “Anna Kareņina” interpretāciju salīdzinājums režisoru Aleksandra Zarkhi un Džo Raita ekrānizācijā”, vai - “Horeogrāfisko elementu pielietojuma specifika 21. gs. kinofilmās: “Shall We Dance”, “Black Swan”, “La La Land””. Daži pētījumi bija arī nedaudz plašāka spektra kā piemēram – “Japānas animācijas mākslas attīstības tendences (2000.g. -2020. g.)”.

Dažas tēmas bija cieši saistītas ar tā brīža aktualitātēm, kā piemēram – “Audiovizuālo darbu tiešsaistes ražošanas specifika Covid19 pandēmijas kontekstā no 2019. līdz 2021. gadam”.

Bakalaura darbu praktiskie darbi, galvenokārt bija inscenējuma un dokumentālās īsfilmas, kā piemēram – spēlfilmas Vilinošs piedāvājums” un “Ķirurgs”, kā arī dokumentālā filma “MSOHI”. Tajā pat laikā

studējoši bija strādājuši arī eksperimentālā kino jomā. Kā veiksmīgāko šajā žanrā varētu minēt eksperimentālo filmu “Klusuma Vidū”.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.1.1. Resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.

Telpu nodrošinājums

Studiju programma „Audiovizuālā mediju māksla” izmanto RISEBA studiju bāzi, zinātnes bāzi, informatīvo bāzi (tai skaitā bibliotēkas), kā arī materiāli tehnisko bāzi. Kopš augstskolas dibināšanas RISEBA būtiski paplašinājusi telpas studiju procesa nodrošināšanai. Studiju process RISEBA tiek īstenots trīs ēkās Rīgā - Meža iela 3 un Durbes ielā 4 (H2O6 RISEBA Arhitektūras un mediju centrs). Jāatzīmē, ka Durbes ielā 4 ir pielāgota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Studiju process programmā “Audiovizuālā mediju māksla” lielākoties norisinās Durbes ielā 4, tomēr nereti arī Meža ielā 3 programmā studējošiem tiek piedāvātas vieslekcijas vai augstskolas organizēti pasākumi (dažādi kursi, semināri un vieslekcijas, konferences u.c. projekti). Atkarībā no studentu daudzuma grupā tiek piemeklēta atbilstoša auditorija. Reizēm nodarbības notiek ārpus RISEBA augstskolas, piemēram, kādā studijā vai audiovizuālā uzņēmumā, par ko studentiem tiek paziņots iepriekš.

Ja notiek praktiskās nodarbības, tad attiecīgi tiek izmantotas vai nu specifiskās telpas, kā video studija, foto studija, montāžas auditorijas, vai vairākas telpas vienlaicīgi, kur var organizēt grupu darbus, sakārtojot telpu pēc nepieciešamības (pārbīdot galdus un krēslus). Šie ir būtiski nosacījumi programmas īstenošanai, lai nodrošinātu kvalitatīvu rezultātu sasniegšanu un studiju procesa nodrošināšanu.

Dator tehniskais un audiovizuālās tehnikas nodrošinājums

Visas auditorijas ir aprīkotas ar vizuālās demonstrēšanas iekārtām. Auditorijās ir uzstādīti jaudīgi stacionāri video projektori un lielākajās auditorijās ir papildus uzstādīti monitori, labākas redzamības nodrošināšanai no tālākajām rindām. Viena datorklase Meža ielā 3 un visas datorklases Durbes ielā 4 ir aprīkotas ar paaugstinātas veiktspējas datoriem, kuri spēj nodrošināt audiovizuālo materiālu ātru apstrādi un apmācību.

Dator tehnika tiek regulāri apsekota un pakāpeniski atjaunināta. Visi RISEBA datori ir pieslēgti lokālam augstskolas datortīklam un Internetam. Augstskolas telpās ir nodrošināts bezvada Interneta pieslēgums (WiFi). Interneta pieslēguma ātrums ir 200 Mbps (Meža iela 3) un 200 Mbps (Durbes iela 4).

RISEBA strādā 12 daudzfunkcionāla tīkla printeri ar skeneriem. Četri no tiem nodrošina krāsaino izdruku. Darbiniekiem un studentiem ir pieejams kopēšanas centrs izdales materiālu un iesniedzamo darbu drukāšanai, iesiešanai u.tml.

Multimediju prezentāciju un mācību materiālu sagatavošanai un demonstrēšanai, ka arī datu vizualizēšanai tiek izmantotas dažādas multivides tehniskās iespējas: konferenču auditorijas ar LCD un lāzer projektoriem, ekrāniem un skaņas ierīcēm; 5 pārnēsājami projektori; 5 portatīvie datori, kas varētu būt izmantojami kopā ar pārnēsājamiem projektoriem bez papildus stacionārām iekārtām.

Lekciju ierakstīšanas iespējas augstskolā ir nodrošinātas stacionāri 3 auditorijās Meža ielā 3, kur lekciju ierakstīšanas iespēja bāzēta uz, RISEBA abonētās, Panopto video ierakstīšanas, pārvaldības un translācijas sistēmas un 1 auditorijā Arhitektūras un mediju centrā H2O6 (Durbes ielā 4), kur lekciju

ierakstīšanas iespēja bāzēta uz Black Magic Design un video translācijas sistēmas Thomson Video Networks VS7000.

Papildus augstskolā ir iespēja nodrošināt lekciju video ierakstu ar pārvietojamu daudzkameru aprīkojumu sistēmu (Live GV Director Nonlinear Live Production System), kura nodrošina ierakstu un translāciju ar 8 kamerām (Sony FS700 sērijas kameras ar īpašas ar SLOW MOTION funkciju un 4K video formātu).

Audiovizuālās tehnikas nodrošinājums ir svarīgs programmas specifikai, jo studenti apgūst prasmi strādāt ar video un audio tehniku, dažādām video apstrādes programmām u.c. kino režisora, kino producenta, kino operatora un audiovizuālā žurnālista specializāciju nepieciešamajām tehniskajām zināšanām un prasmēm.

Arhitektūras un mediju centrā H2O6 Durbes ielā 4 studējošiem ir pieejamas – foto studija (aprīkota ar pārvietojamu BOWENS Gemini 750 un 400Rx apgaismošanas tehniku), skaņu ierakstu studija (aprīkota ar stacionāru un pārvietojamu audio ierakstu un montāžas aparatūru, Yamaha N16, ALLEN&HEATH Q16, BOSE 2x F1 Model 812 Flexible Array loudspeakers with 2x F1 Subwoofer), video studija (aprīkota ar stacionāru apgaismošanas tehniku ARRI, MOLE-RICHARDSON-CO prožektoriem, ģērbtuvī, grimētava, rekvizītu un kostīmu noliktavu un melnu zaļu un zilu fonu), trīs Video montāžas studijas (59 darba vietas – aprīkojums Apple datori ar Apple Final Cut, Apple Logic un Adobe Creative Suite programmatūrām), divas Video montāžas darba telpas (viena aprīkota ar 2 darba vietām un 2 Apple datoriem ar Apple Final Cut, Apple Logic un Adobe Creative Suite programmatūrām un otra ar 3 darba vietām un 3 Apple datoriem ar Apple Final Cut, Apple Logic un Adobe Creative Suite programmatūrām) un aktiermeistarības zāle.

Nodarbībām un patstāvīgajam darbam studentiem un mācītbspēkiem ir iespēja izmantot: video translācijas sistēmu Thomson Video Networks VS7000, daudzkameru Live GV Director Nonlinear Live Production System ar 8 kameru ieraksta un translācijas iespēju kas tiek komplektēta ar Sony FS700 sērijas kamerām kas īpašas ar SLOW MOTION funkciju un 4K video formātu. DJI Phantom 4 PRO PLUS, DJI Inspire 2 Premium Combo (CinemaDNG & Apple ProRes Activation Key + X5S) citas profesionālas videokameras ar papildus aprīkojumu, digitālās videokameras, digitālās fotokameras un spoguļkameras, foto un video apgaismojuma komplektus, profesionālus mikrofonu komplektus un citu audio vizuālo tehniku.

Mākslas studiju virziena realizācijā tiek izmantota lielākā daļa augstskolas infrastruktūras, materiāltehniskais un digitālais nodrošinājums. 2013. gada aprīlī RISEBA ieviesa Web-bāzēto portālu studentu atzīmju atspoguļošanai. HW ir integrēts ar e-apmācības platformu MOODLE, rezultātā starp abām sistēmām tiek regulāri sinhronizēti personīgie studentu dati, dati par studiju programmām un studiju kursiem. Studiju procesā RISEBA studenti plaši izmanto, RISEBA abonēto, e-platformu Webropol. RISEBA ir noslēgts Līgums par Webropol lietošanu web veidā neierobežotam lietotāju skaitam.

Studiju procesa atbalsta programmatūras

Pārskata periodā ir iegādāta licence [Miro](#) izmantošanai studiju procesā. Miro vietne ļauj kopīgot darba virsmu, kuru iespējams izmantot, lai veiktu kopīgu darbu studiju procesā, attēlotu procesu shēmas, pildītu uzdevumus, prezentētu savu darbu rezultātus u.c. Pārskata periodā ir ieviesta un tiek pilnveidota jauna studiju vide [UNIMETIS](#), kas ļauj akadēmiskajam personālam redzēt nodarbību grafikus, studentu sarakstus grupā u.c., savukārt studējošajiem redzēt tekošo nodarbību laikus, savas sekmes, finanšu datus u.c. UNIMETIS tiek izmantots arī studējošo nodarbību apmeklējuma fiksēšanai u.c.

Reizi gadā materiālo resursiem tiek veikts audits un noteikta to atjaunošanas un papildināšanas nepieciešamība tuvākajam gadam un tiek atjaunoti plāni nākamo gadu IT infrastruktūras attīstībai.

Regulāri tiek veiktas apkopes un atjaunotas programatūras versijas, datortīkla antivīrusu programatūra un ugunsdmūru nodrošinājums.

2013.gadā RISEBA kopā ar četrām Latvijas augstskolām parakstīja Līgumu par kopējās pret – plaģiāta platformas izveidošanu un izmantošanu un no 2014.gadā uzsaka to izmantošanu, ko lieto bakalaura pētniecisko darbu pārbaudei. 2013.gadā RISEBA ievieša jaunu e-platformu DreamApply, kuru izmanto ārzemju un vietējo reflektantu datu saņemšanai, glabāšanai un apstrādei, kas tiek izmantots arī, lai pieteiktos studēt bakalaura studiju programmā “Audiovizuālā mediju māksla”. Attālinātām nodarbībām, kā arī grupu darbiem un konsultācijām tiek abonēta programma Zoom. Nereti mācībspēki komunikācijā lieto arī platformu e.riseba (MOODLE), kas ir ne tikai informācijas ievietošana, bet arī interaktīvas komunikācijas līdzeklis, sniedzot studējošajiem atgriezenisko saiti par patstāvīgajiem darbiem un eksāmena darbiem.

Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas „RISEBA” bibliotēkas telpu kopējā platība ir 453 m², ieskaitot lasītavu, ar 32 sēdvietām lasītājiem un datoriem ar piekļuvi internetam datorzālē. RISEBA ir viena saistīta bibliotēkas struktūrvienība - RISEBA Arhitektūras un mediju centrā H2O6 Rīgā (Durbes ielā 4). 2010. gadā RISEBA pievienojās Latvijas Nacionālās nozīmes bibliotēku elektroniskās savienības katalogam. Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas „RISEBA” Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB0528), 2016. gada 17. jūnijā saņēmusi Bibliotēkas akreditācijas apliecību un tai piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss uz pieciem gadiem.

Bibliotēka nodrošina bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” studiju procesu un pētniecību ar informācijas resursiem un pakalpojumiem, kā arī sniedz studējošiem un akadēmiskajam personālam nepieciešamo informatīvo atbalstu zinātniskās darbības īstenošanai, kas ir īpaši svarīgi akadēmiskās studiju programmas rezultātu sasniegšanā.

Bibliotēkas darba laiks, pieejamība informācijas resursiem un pakalpojumi

Bibliotēkas darbības pamatā ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam, nodrošinot vienādu pakalpojumu klāstu un kvalitāti visām studiju programmām, departamentiem un struktūrvienībām. Piedāvātie pakalpojumi, bibliotēkas telpu plānojums un tās darba laiki ir cieši saistīti ar lietotāju informācijas un informatīvo vajadzību nodrošināšanu. Bibliotēkas darba laiks ir pielāgots studentu ērtībām. Bibliotēkas klientiem darba dienās darba laiks ir nodrošināts no 10.00 līdz 18.00 un sestdienās no 10.00 līdz 15.00. Ārpus bibliotēkas darba laika grāmatas iespējams atstāt RISEBA Informācijas centrā, 1. stāvā, norādot vārdu, uzvārdu un studiju programmu.

Bibliotēkas telpas, kurā izvietots 22228 vienību liels krājums, ir atvērtas 6 (48 stundas) dienas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums, kurā var izvēlēties sev nepieciešamos izdevumus. Bibliotēka izvietota 3 telpās, kuru kopējā platība ir 453 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 46 darba vietas, t.sk. 14 darba vietas darbam ar datoru. Bibliotēkā tiek nodrošināti pakalpojumi, kas veicina studējošo patstāvīgas studijas un pētniecību. Pakalpojumus var izmantot RISEBA studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Bezmaksas pamatpakalpojumi:

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkā vai līdzņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams RISEBA Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem.
- Brīvpieejas lasītavas, datorlasītavas un interneta izmantošana. Lasītavā iespējams izmantot uzziņu avotu un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, to starp WI-FI, kas darbojas visā RISEBA ēkā. Bibliotēka studentiem ir ne tikai studiju un pētniecības, bet arī tikšanās un brīvā laika pavadīšanas vieta.
- Informācijas resursu izmantošana vasarā.
Vasaras periodā bibliotēka 2 mēnešus (jūlijā, augustā) ir slēgta.
Pavasara semestra beigās, studenti tiek informēti par iespēju saņemt materiālus lietošanai ārpus bibliotēkas uz periodu, kad bibliotēka ir slēgta.
- Uzziņas un konsultācijas. Tā kā viena no galvenajām bibliotēkas darba jomām ir atbalsts pētniecībai, tad bibliotēkā tiek īstenota lietotāju konsultēšana, uzziņu sniegšana, lietotāju apmācība informācijas prasmēm un mācību ekskursijas. Lietotājiem ir iespējams saņemt arī individuālas konsultācijas un uzziņas bibliotēkā, kā arī pa e-pastu: bibl@riseba.lv. Bibliotēkas personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas RISEBA studentiem, akadēmiskajam, administratīvajam un vispārīgajam personālam.
- Lietotāju apmācības. Tā kā studiju līmeņa paaugstināšanā būtiskas ir studējošā zināšanas un prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, kritiski novērtēt un izmantot kvalitatīvus informācijas resursus un e-vides rīkus, tad lietotāju prasmju un iemaņu pilnveidei Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, administratīvo un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijas prasmes, bet sniegtu arī padziļinātas zināšanas darbam ar elektroniskajiem resursiem. Bibliotēka organizē un vada nodarbības bibliotēkas datorlasītavā, rīko praktiskas mācību ekskursijas Bibliotēkā, lai lietotāji gūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, datu bāzēm, tādejādi, pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci un attīstot pētniecības iespējas.
- SBA, SSBA pakalpojums. Izmantojot Starpbibliotēku abonementu, materiālus, kuru nav RISEBA bibliotēkā var pasūtīt no citām bibliotēkām Latvijā, bet izmantojot Starptautisko starpbibliotēku abonementa pakalpojumu – no ārvalstu bibliotēkām.

Maksas pakalpojumi: Diplomdarbu iesiešana.

Bibliotēkas krājums, krājuma papildināšanas procedūra

RISEBA Bibliotēka krājumu veido atbilstoši augstskolas studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus RISEBA studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Krājuma komplektēšana tiek veikta saskaņā ar Bibliotēkas budžetu, kuru katru gadu apstiprina RISEBA rektore. Piešķirtais finansējums tiek izmantots nepieciešamo avotu iegādei, abonēto datubāžu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai. Katru gadu studiju procesa kvalitatīvai īstenošanai bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” mācībspēkam tiek piedāvāts pasūtīt grāmatas un citus informācijas resursus. Informācijas resursu iegādei tiek noteikts budžets. Resursu iegādes nodrošināšanai mācībspēki raksta iesniegumu programmas direktoram. Bibliotēkas vadītājs iepērk informācijas resursus, atbilstoši studiju programmas direktora parakstītam iegādes pieteikumam. Bibliotēkas krājumu papildina arī privātpersonu un institūciju dāvinājumi. Bibliotēka veic augstskolas studentu izstrādāto nobeiguma darbu un mācībspēku lekciju materiālu arhīva funkcijas, tādejādi, papildinot bibliotēkas krājumu un informācijas nodrošinājumu.

3.1.2. Dati par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Izmaksas uz vienu studējošo studiju programmas ietvaros. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Kopš RISEBA dibināšanas brīža ieņēmumi no studiju maksas ir galvenais studiju procesa finansējuma avots. Studiju maksa tiek segta no fizisko un/vai juridisko personu līdzekļiem. Tie var būt studējošo personīgie līdzekļi, studējošo vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi, kā arī studējošo darba devēju līdzekļi. Studējošajiem ir iespēja pieteikties studiju kredītiem ar valsts vārdā sniegtu galvojumu, komerckredītiem vai sponsoru līdzekļiem. RISEBA sniedz nepieciešamās konsultācijas kredītu saņemšanai un pieņem pieteikumus studiju kredītu jautājumos. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts. RISEBA ir noteiktas sekojošas studiju maksas samaksas iespējas: par visu studiju programmu kopumā, par vienu studiju gadu, par vienu studiju semestri vai saskaņā ar studiju līgumā paredzēto studiju maksas maksājumu grafiku (mēnešmaksa), t.i., 9 maksājumi katrā studiju gadā. Kopumā no visiem augstskolas ieņēmumiem vairāk kā 80% sastāda ieņēmumi no studiju maksām.

Studentiem, kuru sekmes iestājoties vai turpinot mācības ir teicamas (vidējā atzīme vismaz deviņas balles un nav zemāku vērtējumu par astoņām ballēm), ir pieejamas RISEBA finansētās budžeta vietas. Budžeta vietas tiek pilnībā finansētas no RISEBA līdzekļiem. Konsultējoties ar Studentu pašpārvaldi ir izstrādāta "RISEBA budžeta vietu piešķiršanas un rotācijas kārtība", lai nodrošinātu to pieejamību izcilākajiem studentiem. Kopumā RISEBA, skaitot visas studiju programmas, katrā kursā ir pieejamas 18 budžeta vietas. Bakalaura studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" studentiem ik gadus tiek piešķirtas 3 budžeta vietas. Budžeta vietas tiek piešķirtas dienas nodaļas pilna laika studējošajiem. Neskaitot, iepriekš minētās budžeta vietas studenti saņem dažādas atlaides. Kopumā studējošajiem pieejamas 20 dažāda veida studiju maksas atlaides - par izcilību studijās, sasniegumiem sportā, radniecību, sadarbības partneru, absolventu, sociālā atbalsta u.c. Studiju maksas atlaides tiek noteiktas atbilstoši „Noteikumiem par studiju maksas atlaidēm”.

Bakalaura studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" īstenošanai nepieciešamie finanšu resursi katru gadu tiek plānoti atbilstoši RISEBA budžetam un tiek izlietoti atbilstoši RISEBA vadības apstiprinātajiem tarifiem, plāniem un tāmēm, kas nodrošina finanšu resursu izlietojuma kontroli.

Katru gadu, plānojot finanšu resursus, tiek paredzēti līdzekļi ar studiju procesu un zinātniski-pētniecisko darbu saistītiem komandējumiem. No šiem līdzekļiem apmaksā darbinieku komandējumus dalībai starptautiskajās konferencēs un zinātniskās publikācijas, kā arī maksā autoratlīdzības par publikācijām augsta ranga akadēmiskajos žurnālos. RISEBA Mākslas un radošo tehnoloģiju fakultāte kopīgi ar RISEBA Arhitektūras un dizaina fakultāti regulāri izdod kopīgu zinātnisko un mākslinieciskās jaunrades žurnālu "ADAMart". Augstskola RISEBA kopā ar sadarbības partneri Banku augstskolu izdod arī zinātnisko žurnālu "Journal of business management". RISEBA budžetā tiek izdalīts finansējums literatūras iegādei un elektronisko datu bāzu un izdevumu abonēšanai, kuras ir pieejamas gan darbiniekiem gan studentiem. Ik gadu tiek rīkota zinātniskā un studentu konferences. Studentu konferences "Mainīgā pasaule jaunu risinājumu meklējumos" finansēšanai un balvu fondam papildus RISEBA līdzekļiem tiek piesaistīti sponsori kas ļauj labāko ziņojumu autoriem izmaksāt naudas balvas robežās līdz EUR 450.

Pēdējo gadu laikā īpaši tiek pievērsta uzmanība, iespējām piedalīties dažādos projektos un iepirkumos, kuri ir saistīti ar zinātni, māksliniecisko jaunradi un izglītību un to skaits, un tajos piesaistīto līdzekļu

summa pieaug.

Bakalaura studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" mācībspēkiem un studentiem tiek nodrošināta iespēja piedalīties ārvalstu un ES finansētajos projektos, t.sk. ERASMUS+ , nodrošinot zināšanu pārnesi, prasmju un kompetenču attīstību. Finanšu plānošanas un uzraudzības jomā ir uzsākta uzskaites sistēmas modernizācija, t.sk. grāmatvedības un finanšu vadības sistēmas nomaiņa. Finanšu plānošana un uzraudzība tiks veikta balstoties uz Adizes metodoloģiju. Finanšu uzskaites modernizācija nodrošinās detalizētāku un efektīvāku finanšu uzraudzību, tai skaitā operatīvāku informāciju griezumos pa studiju programmām.

Arī studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa.

Studiju maksas apmērs 2021./2022. studiju gadā pēc studiju formām (eiro gadā):

- Pilna laika dienas nodaļa (4 gadi) latviešu valodā 3020 EUR
- Pilna laika dienas nodaļa (4 gadi) angļu valodā 3580 EUR
- Nepilna laika vakara nodaļa (4,5 gadi) latviešu valodā 2680 EUR

RISEBA noteiktas šādas studiju maksas apmaksas iespējas: par visu programmu kopumā; par visu studiju gadu; par vienu semestri; par mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas. Studiju maksa var tikt segta no šāda finansējuma: studējošā personīgie līdzekļi; studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi; studējošā darba devēja finansējums; studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu; komerckredīts; sponsoru finansējums.

Atbilstoši RISEBA Finanšu daļas veiktajiem aprēķiniem, minimālais skaits studiju grupas atvēršanai pilna laika dienas nodaļas grupās ir 12 studējošie, savukārt nepilna laika vakara nodaļas grupās tas ir 10 studējošie. Studiju programmā uzņemto studentu skaits pārsniedz šīs prasības, piemēram, Audiovizuālās mediju mākslas bakalaura studiju programmā imatrikulēto studējošo skaits uz 2022. gada 30. septembri kopā bija 49.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Studiju procesā piedalās docētāji un vieslektori no Latvijas un ārvalstu augstskolām, kā arī profesionālām organizācijām. Katram studiju kursam tiek plānoti viens vai divi pasniedzēji. Vairāku pasniedzēju iesaiste studiju kursam ļauj labāk izmantot pasniedzēju specializāciju, un pieaicinot studiju kursa pasniegšanā vairākus pasniedzējus - ekspertus, tiek paaugstināta studiju kvalitāte.

Augstskolā RISEBA regulāri tiek paaugstināta mācībspēku kvalifikācija, piedāvājot metodiskos seminārus gan par studiju rezultātu formulēšanu, gan par digitālajiem rīkiem, gan par pedagoģiskām metodēm un psiholoģiskā pieejām darbā ar grupu un individuāli, klātienē un attālināti.

Ņemot vērā bakalaura studiju programmas „Audiovizuālā mediju māksla” internacionālo orientāciju, kā arī bakalaura studiju programmas profesionālo specifiku, Audiovizuālās mediju mākslas virziena īstenošanā tiek piesaistīti gan akadēmiskie teorētiķi, gan speciālisti ar lielu praktisko pieredzi un starptautisko autoritāti audiovizuālā mediju jomā no ASV, Eiropas un Latvijas.

Izvēloties mācībspēkus tiek izskatīta to kvalifikācijas sasaiste ar konkrēto mācību priekšmetu, piemēram, Dr.psych. Solveiga Blumberga, kas ir augstskolas RISEBA vēlēta asoc. profesore un pasniedz studiju kursus “Reklāmas psiholoģija”, “Radošā darba analīze un kritika”, regulāri veic zinātniskās publikācijas, kas sasaucas ar studiju programmas rezultātiem. Piemēram, spēju izrādīt iniciatīvu un uzņemties atbildību, veicot darbu individuāli vai strādājot sadarbībā ar citiem; pieņemt lēmumus un meklēt radošus risinājumus, patstāvīgi atlasot un analizējot darba izpētei nepieciešamo informāciju.

Daži Dr.psych. S. Blumbergas zinātnisko publikāciju piemēri:

- 2022. Blumberga S., Tauriņa I.- Correlation between remote management, cohesion of working teams and personnel engagement. Horvātija. FEB Zagreb 13 th International Odyssey Conference on Economics and Business. Konferences rakstu krājums
- 2018. Blumberga S., Baumerte – Lola I. - Improvement and organisational culture and internal company communication during times of change. Konferences rakstu krājums. Bulgārija. SGEM Social Sciences and Arts. ISSN2367-5659, DOI: 10.5593/sgemsocial2018/1.5/S05.064 (513.-521. lpp.).
- 2018. Blumberga S., Muzicuka.L. - Work Values of Y and Z Generations and Their Adaptation in New Workplaces in the Services Sector in Latvia. NORDSCI, Somija. Konferences rakstu krājums. ISSN 2603-4107. DOI: 10.32008/nordsci2018/B1/V1/48 (443.-450. lpp.).

Mg.art. M. Kaža, kurš pasniedz studiju kursus "Scenāriju veidošana", kā arī "Televīzijas un kino režija II" 2022. gadā piedzīvojis pirmizrādes savām spēles filmām: "Ūdens garša", "Māsas", "Neona pavasaris", visu M. Kažas filmu operators - inscenētājs ir Mg.art. A Grebņevs. Studiju kursu "Televīzijas un

kino operatora darbs III” pasniedz A. Grebņevs. Abu mācībspēju profesionālā pieredze un studijuursos studentiem nodotās zināšanas/prasmes palīdz sasniegt vairākus studiju programmas rezultātus, piemēram, iemāca studentiem audiovizuālo darbu veidošanas tehniskos un radošos aspektus, tāpat arī attīsta specializācijām raksturīgās pamata un specializētās zināšanas, atbilstoši darba tirgus situācijai.

Studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti kopumā 63 mācībspēki. 13 no tiem ir augstskolas RISEBA akadēmiskais personāls, 50 vieslektors. Studiju programmā darbojas 18 zinātņu doktori, kā arī 37 maģistri. Šobrīd zināma problēma ir visai lielais vieslektoru īpatsvars attiecībā pret RISEBA akadēmisko personālu. Taču, tas nodrošina, ka studentiem mācībās ir pieejama lielāka dažādība un plašāka pieredze, tai skaitā ārzemju piemēri. Vieslektoru īpatsvar ir saistīts ar Latvijas nelielo audiovizuālās industrijas apjomu un augsti akadēmiski izglītotu speciālistu trūkumu tajā.

Izvērtējot akadēmiskā personāla darba kvalitāti un studentu aptauju rezultātus, ir nolemts pamatā saglabāt esošo akadēmisko sastāvu. Lielākās izmaiņas saistītas ar audiovizuālās žurnālistikas specializāciju, kuras lekciju nodrošināšanai, tikai piesaistīti vairāki jauni pasniedzēji. Nelielas izmaiņas ir saistītas ar jaunu vieslektoru piesaisti un vēlēto augstskolas mācībspēku apjoma palielināšanu Audiovizuālās mediju mākslas katedrā.

Mācībspēki, kas iesaistīti bakalaura studiju programmas “Audiovizuālā mediju māksla” īstenošanā, tiek atspoguļoti 3.2. un 3.3.tabulās

3.2.tabula

RISEBA vēlētā akadēmiskā personāla saraksts

Nr. p.k.	Uzvārds, vārds	Akadēmiskais amats, struktūra	Zina./akad. grāds	Studiju kursi
1	Blumberga Solveiga	RISEBA asoc. profesore	Dr.psych.	"Reklāmas psiholoģija", "Radošā darba analīze un kritika"
2	Ceplītis Aigars	RISEBA mediju un radošo tehnoloģiju fakultātes dekāna p.i, docents	Mg.art.	"Aktiermeistarība II", "Audiovizuālās montāžas estētika un ražošanas procesi", "360 grādu kinematogrāfiskā VR satura veidošana", "Režisora darbs ar aktieri I"
3	Kaže Valters	RISEBA Zinātņu prorektors, asoc. Profesors	Dr.oec	"Televīzijas un kino režija"
4	Ludviga Iveta	RISEBA maģistra studiju programmu direktore, profesore	Dr.sc.administr.	"Radošās industrijas uzņēmējdarbībā"

				un vadībā"
5	Mašošins Jurijs	RISEBA docents	Dr.jur.	"Komercedarbības tiesiskie aspekti"
6	Pēce Rasa	RISEBA lektore	Mg.oec.	"Grāmatvedība"
7	Rēdlihs Jānis	RISEBA lektors	Mg.art.	"Apgaismošanas principi", "Audiovizuālās montāžas pamati", "Televīzijas un kino operatora darbs I", "Televīzijas un kino operatora darbs II"
8	Romanova Ingūna	RISEBA Valodu katedras vadītāja, lektore	Mg.paed.	"Civīlā aizsardzība", "Angļu valoda", "Angļu valoda audiovizuālajā mediju mākslā"
9	Rutka Lūcija	RISEBA rektora p.i., Studiju prorektore, profesore	Dr.psych.,	"Pētnieciskais darbs"
10	Uzulniece Anita	RISEBA pētniece	Dr.art.	"Kino vēsture"
11	Veide Mārtiņš	RISEBA Biznesa un ekonomikas fakultātes dekāns, Biznesa katedras vadītājs, docents	Dr.psych., Dr.paed	"Pētnieciskais darbs"
12	Zakriževska-Belogrudova Maija	RISEBA maģistra studiju programmas direktore, profesore	Dr.psych.	"Filozofija"
13	Žakemo Jūlija	RISEBA docente	Dr.oec.	"Reklāmas psiholoģija"

Studiju programmas īstenošanā piedalās augsti kvalificēti vieslektori - speciālisti, kas pārstāv profesionālo vidi gan Latvijā, gan ārvalstīs (ASV, Lielbritānija, Zviedrija, Norvēģija, Vācija, Igaunija u.c). Piemēram – Mg.art. J.R.Gallera (mākslas projektu vadītājs) – “Aktiermeistarība I” mācībspēks; Dr.philol. J.Millers

(producents un žurnālists) – “Informācijas dizaina I” mācībspēks; Mg.sc.soc. I. Lejiņa (“Adams Family”direktore) – “Jaunrades procesa” mācībspēks.

3.3.tabula

RISEBA vieslektoru saraksts

Nr. p.k.	Uzvārds, vārds	Darba vieta	Zina./akad. grāds	Studiju kursi
1	Āboliņa Daira	LTV žurnāliste, RISEBA Audiovizuālās mediju mākslas' katedras vadītāja	Mg.art.	"Radošā darba analīze un kritika", "Dokumentālā kino estētika"
2	Babris Arvīds	RISEBA viespasniedzējs, TV režisors	Mg.art.	"Televīzijas un kino režija"
3	Balodis Reinis	RISEBA viespasniedzējs, fotogrāfs	BA	"Fotogrāfiskā attēla veidošanas principi"
4	Bērziņš Ivars	RISEBA viespasniedzējs, LKA profesors	Dr.phil.	"Privātais finansējums kultūrā"
5	Bžiškjane Narine	RISEBA viespasniedzēja	MBA	"Angļu valoda", "Angļu valoda audivizuālajā mediju mākslā"
6	Briška Ilze	RISEBA viespasniedzējs, LU profesore	Dr.paed.	"Mākslas vēsture un kultūras teorija"
7	Brūvers Olafs	RISEBA viespasniedzējs, Latvijas Kristīgā akadēmija profesors	Dr.theol.	"Filozofija"
8	Cilinska Antra	RISEBA viespasniedzēja, J. Podnieka studijas vadītāja, režisore, producente	Mg.oec.	"Radošās industrijas uzņēmējdarbībā un vadībā", "Televīzijas un kino producēšana II"
9	Cimiņa (Bleja) Aija	RISEBA viespasniedzēja, pasniedzēja Daugavpils mākslas vidusskola	Mg.art.	"Televīzijas un kino režija II", "Kompozīcijas un krāsu psiholoģijas konstrukcijas"
10	Čudečka-Puriņa Natālija	RISEBA viespasniedzēja	Dr.sc.administr	"Sociālā un lietišķā ekoloģija"

11	Deinats Jānis	RISEBA viespasniedzējs	Mg.art.	"Foto žurnālistika"
12	Dišlere Laura	RISEBA viespasniedzēja, māksliniece, scenogrāfe	Mg.art.	"Tēls, vide, laiks", "Sadarbība ar scenogrāfu"
13	Dejus Māris	RISEBA viespasniedzējs, 360* un VR satura veidotājs	Mg.art.	"Skaņu režija"
14	Duks Viktors	RISEBA viespasniedzējs, scenārists	BA	"Kino dramaturģija"
15	Eksta Viktorija	RISEBA viespasniedzēja	Mg.art.	"Kino semiotika"
16	Fedorova Olena	RISEBA viespasniedzēja, žurnāliste, mediju eksperte	Mg.sc.soc	"Audiovizuālā žurnālistika"
17	Galera John Randall	RISEBA viespasniedzējs, mākslas projektu vadītājs	Mg.art.	"Aktiermeistarība I"
18	Gauja Andris	RISEBA viespasniedzējs, kino režisors	BA	"Televīzijas un kino režija III"
19	Goodwin Joy	RISEBA viespasniedzējs, scenāriste	MFA	"Scenāriju veidošana I: fikcija"
20	Grebņevs Aleksandrs	RISEBA viespasniedzējs, kino operators	Mg.art.	"Televīzijas un kino operatora darbs III"
21	Grēviņš Toms	RISEBA viespasniedzējs, radio DJ	BA	"Audio naratīvs: radiožurnālistika un podkasti"
22	Grībermans Viktors	RISEBA viespasniedzējs, kino operators	Mg.art.	"Televīzijas un kino operatora darbs III"
23	Jancis Uldis	RISEBA viespasniedzējs, kino operators	Mg.art.	"Televīzijas un kino operatora darbs IV", "Televīzijas un kino operatora darbs V", "Kino tehnoloģijas", "Apgaismotāja darbs"
24	Jones Sabrina	RISEBA viespasniedzēja,	Mg.art.	"Mākslīgais intelektis"

				žurnālistikā un mākslā"
25	Kaža Matīss	RISEBA viespasniedzējs, kino režisors, producents, scenārists	Mg.art	"Scenāriju veidošana", "Televīzijas un kino režija II"
26	Kozlova Irina	RISEBA viespasniedzēja	Mg.phil	"Latviešu valoda" (ārzemju studējošajiem)
27	Kuprišs Arnis	RISEBA viespasniedzējs, satura iegādes un pārdošanas vadītājs	BA	"Televīzijas programmēšana". "Audiovizuālās tehnoloģijas"
28	Kovaļova Lelde	RISEBA viespasniedzēja, producente, rakstniece	Mg.art.	"Televīzijas seriāla dramatiskā konstrukcija un ražošana"
29	Laķis Rolands	RISEBA viespasniedzējs, televīzijas režisors	BA	"Multimediji un imersīvās tehnoloģijas"
30	Lavkinaitis Harijs	RISEBA viespasniedzējs, Televīzijas projektu menedžeris	Mg.oec.	"Audiovizuālās tehnoloģijas", "Televīzijas programmēšana"
31	Lejiņa Ieva	RISEBA viespasniedzēja, "Adams Family" direktore	Mg.sc.soc.	"Jaunrades process"
32	Linīna Māra	RISEBA viespasniedzēja, BAT un Kultūras koledžas docētāja	Mg.art.	"Aktiermeistarība I"
33	Melnalksnis Evarts	RISEBA viespasniedzējs, dramaturgs	Mg.art.	"Teātra vēstures pamati"
34	Mežulis Mārtiņš	RISEBA Profesionālās vidusskolas "Viktoria" mācību programmas direktors	BA	"Video un skaņu ierakstu tehnika", "360 grādu vizualizācija"
35	Millers Juris	RISEBA vieslektors, producents	Dr.phil.	"Informācijas dizains I"
36	Nīmanis Jēkabs	RISEBA viespasniedzējs, komponists	Mg.art.	"Mūzika komunikācijā"
37	Ozoliņa Zane	RISEBA viespasniedzēja, producente, režisore, scenāriste	BA	"Scenāriju veidošana II: dokumentālistika", "Analītiskā un pētnieciskā"

				žurnālistika"
38	Pavlovskis Valdis	RISEBA viespasniedzējs, pasākumu producents, režisors	Mg.art.	"Publiskās uzstāšanās tehnika"
39	Petrockis- Petrovskis Harijs	RISEBA viespasniedzējs, teātra un televīzijas režisors	Mg.art.	"Teātra vēstures pamati", "Kino semiotika", "Televīzijas un kino režija IV", "Režisora darbs ar aktieri II"
40	Rušenieks Jānis	RISEBA viespasniedzējs	Dr.jur.	"Intelektuālā īpašuma tiesiskie aspekti"
41	Segliņš Uģis	RISEBA viespasniedzējs, psihodrāmas speciālists	Mg.philol.	"Scenārija veidošana"
42	Šešo Rihards	RISEBA viespasniedzējs, videografīkis	Vid.prof.izglītība	"Digitālā animācija", "Datorgrafikas pamati"
43	Trekteris Guntis	RISEBA viespasniedzējs, producents	BA	"Televīzijas un kino producēšana IV"
44	Valters Mārtiņš	RISEBA viespasniedzējs, SIA MW Consulting Valdes priekšsēdētājs	Mg.sc.soc.	"Projektu vadība"
45	Veinberga Sandra	RISEBA vieslektore; Liepājas Universitēte profesore	Dr.filol.	"Audiovizuālā žurnālistika", "Informācijas dizains II", "Publiskās attiecības un mediji"
46	Viese-Vigula Ieva	RISEBA viespasniedzēja; audiovizuālās kultūras teorētiķe	Mg.art.	"Kompozīcijas un krāsu psiholoģijas konstrukcijas"
47	Viduleja Anna	RISEBA viespasniedzēja, kino režisore	Mg.art.	"Režisora darbs ar aktieri II", "Televīzijas un kino režija IV"
48	Vingris Jānis	RISEBA viespasniedzējs	BA	"Pasaules karsto punktu žurnālistika"

49	Zacmane Daniela	RISEBA viespasniedzēja, audiovizuālo projektu vadītāja, kino teorētiķe	Mg.art.	"Kino vēsture"
50	Zaikovskis Vadims	RISEBA viespasniedzējs, kino producents	Mg.art.	"Televīzijas un kino producēšana I", "Televīzijas un kino producēšana III"

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā programmas mācībspēki ir papildināti ar jauniem docētājiem, ņemot vērā to, ka no 2020.gada septembra bakalaura programmā "Audiovizuālā mediju māksla" tika atvērta arī angļu valodas plūsma. Ne visu iepriekšējo mācībspēku angļu valodas zināšanas bija pietiekamas, lai spētu nodrošināt kvalitatīvu studiju procesu angļiski, tādēļ vairākos studijuursos tika pieaicināti jauni mācībspēki. Praktiski visi no jauna piesaistītie mācībspēki attaisnoja un sevi liktās cerības, par ko liecina arī kopumā labais šo mācībspēku novērtējums studentu aptaujās par studiju kursu un mācībspēku kvalitāti. Tāpat arī jaunu docētāju skaita papildināšana ir saistīta ar jaunizveidoto specializāciju "Audiovizuālā žurnālistika".

Izvērtējot akadēmiskā personāla darba kvalitāti un studentu aptauju rezultātus, uz 2021./2022.studiju gadu ir nolemts pamatā saglabāt esošo akadēmisko sastāvu. Nelielas izmaiņas varētu būt saistītas ar jaunu vieslektoru piesaisti dažos studijuursos un vēlēto augstskolas mācībspēku apjoma palielināšanu Audiovizuālās mediju mākslas katedrā.

Mācībspēku sastāva izmaiņa notiek atbilstoši prasībām darba tirgū, atbilstoši studiju programmas padomes lēmumam, kā arī balstoties uz studentu vērtējumu un vajadzībām.

3.4.3. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums.

Bakalaura studiju programmas "Audiovizuālā mediju māksla" docētāji sadarbojas studiju kursu satura īstenošanā, uzlabošanā savstarpējās sasaistes nodrošināšanā iesaistoties programmas padomes darbā vai individuāli. Programmas mācībspēki sadarbojas studiju Programmas padomes ietvaros gan saistībā ar programmas attīstību, gan tās nodrošināšanu, piemēram, 2020./2021. studiju gada ietvaros programmas mācībspēki tika iesaistīti programmas kartēšanā un sagaidāmo rezultātu formulējuma pilnveidošanā. 2022./2023. mācību gadā, izvērtējot iepriekšējo gadu pieredzi Mākslas un radošo tehnoloģiju fakultātē, studenti pārliecinoši deva priekšroku televīzijas un kino režisora, televīzijas un kino operatora, kā arī televīzijas un kino producenta kvalifikācijai, bet TV scenārista kvalifikācijā studentu skaits nebija pietiekams.

Pārejot no profesionālās uz akadēmiskās apmācības formu, Augstskolas RISEBA vadība, kopā AVMM katedras vadību, pieņēma lēmumu to aizvietot ar jaunu, mūsdienu aktuālajām tendencēm atbilstošu "Audiovizuālā žurnālista" (ekrānžurnālista) specializāciju. Sadarbojoties ar štata un ārštata mācībspēkiem,

tika radīts Latvijas augstākās izglītības ainavā jauna specializācija, kurā RISEBA saskata nākotnes perspektīvu. Pateicoties profesorei Dr. Sandrai Veinbergai un AVMM dekāna pienākumu izpildītājam docentam Aigaram Ceplītim, tika radīts jauns mācību dizains, uzaicināti jauni mācību spēki, kā arī izveidota savstarpējā sinerģija starp esošajām veiksmīgajām specializācijām un jauno mācību specializāciju “Ekrāna žurnālists”. Mācību dizaina aktualizēšanā un pārstrukturēšanās nozīmīgu darbu veica RISEBA ārštata lektors, starptautiski pazīstamais režisors un producents Mg.art. Matīss Kaža.

Mācībspēki, kuri pārstāv audiovizuālo industriju, iesaistās bakalaura darbu recenzēšanā un piedalās bakalaura darbu aizstāvēšanas komisijās. Mācību darbu recenzēšanā un aizstāvēšanas komisijas darbā aktīvi iesaistās tādi mācībspēki kā Mg.art. A. Grebņevs, Mg.art. V. Zaikovskis u.c.

Mācībspēki piedāvā studentiem ļoti nozīmīgas un uz profesionālās darbības attīstību vērstas prakses vietas, piemēram, studiju kursa “Televīzijas seriāla dramatiskā konstrukcija un ražošana” mācībspēks - L. Kovaļova 2022. gadā iesaistījusi praksē 9 studiju programmas studentus, prakses vietas nosaukums – SIA “Publish and Produce”.

Programmas realizācijas procesā notiek cieša mācībspēku sadarbība, kas izpaužas arī šādās Audiovizuālās mediju mākslas katedras aktivitātēs, kā piemēram noslēguma darbu rezultātu un recenziju kvalitātes apspriešana katedras sēdē vienu reizi gadā, diskutējot par vērtēšanas kritērijiem un noslēguma darbu kvalitātes uzlabošanas iespējām, nodarbību savstarpēja hospitācija, stipro un vājo pušu apspriešana pēc tām, atbilstoši [Hospitācijas procedūrai](#). Hospitācijas process tiek pilnveidots un izstrādāti jauni savstarpējās novērtēšanas kritēriji un procedūra.

Mācībspēkiem ir noteikts arī kopīgs metodisko semināru apmeklējums vienu reizi mēnesī vai 8 stundu mācības vienu dienu semestrī, kas notiek interaktīvā veidā, kur mācībspēki dalās pieredzē un apspriež jaunākās zinātniskās un profesionālās tendences, kā arī psiholoģiski pedagoģiskos paņēmienus un metodes studiju procesa uzlabošanai. Piemēram, 2018./2019.g. augstskolā bija pasludināts par digitalizācijas gadu, kur mācībspēki piedalījās semināros par digitalizācijas tendencēm Latvijā un pasaulē, diskutēja par jaunāko sasniegumu ieviešanas iespējām studiju procesā. Piemēram, augstskolas RISEBA un Izglītības kvalitātes valsts dienesta projekts “Atbalsts priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanai”, kā ietvaros RISEBA mācībspēki gūto pieredzi par atbalstošas mācību vides veidošanu un pedagoga kompetences veicināšanu izmanto studiju procesā.

2022. gadā tika realizēts metodiskās apmācības seminārs par aktuālām tēmām, kā mācībspēkiem saglabāt profesionālu toleranci un adekvāti reaģēt stresa izraisītās konfliktsituācijas ar studentiem, pasargājot sevi kā arī citus iesaistītos cilvēkus. Regulāri studiju procesa ietvaros notiek kopīgas mācību ekskursijas mediju uzņēmumos, kur mācībspēki kopā ar studentiem iepazīstas ar aktualitātēm nozarē.

Mācībspēkiem ir iespēja pilnveidoties, piedaloties ERASMUS+ mobilitātēs, kā arī dažādās konferencēs. Piemēram, Mg.art. Aigars Ceplītis 2022. gadā piedalījās CEEMAN konferencē (Slovēnijā) – iegūstot pieredzes apmaiņu ar ārzemju kolēģiem, tāpat arī tiek plānots, ka mācībspēki veidos kopīgas publikācijas - kopš 2018. gada augstskola RISEBA izdod zinātnisko rakstu žurnālu „ADAMarts”, ISSN 2256-0890. Šajā zinātniskajā žurnālā tiek publicēti Mediju un radošo tehnoloģiju, Arhitektūras un dizaina fakultātes mācībspēku un studējošo zinātniski pētnieciskie raksti. Visi zinātniskie raksti žurnālā ir recenzēti.